Ч. 13 (15.104). Львів, субота 21. січня 1939. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: Б. В.

Редакція й Адміністрація:
ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА“ В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Українсько-чеський конфлікт загострюється.

МАНІФЕСТАЦІЇ ПРОТИ ІМЕНУВАННЯ ҐЕН. ПРХАЛИ МІНІСТРОМ.

П. С. подає з Відня: По перших протестах, що їх вислала У. Н. Ц. Р. в Хусті до президента Берана, до Праги пішли дальші протести.

„Нає Фрає Прессе“ подає з Хусту, що українське населення вважає цю номінацію поворотом деяких непоправних чеських кол до бенешівської політики. Карпатоукраїнська влада вислала гострий протест до президента Гахи і премієра центрального уряду Берана. У тій телеграмі влада вказує, що така номінація не виконує конституційних прав ухвалених для Карпатської України. Крім цього українська влада звернула увагу, що номінація відбулася без ніякого порозуміння та згоди з карпатоукраїнським урядом. У телеграмі сказано, що прибуття ґен. Прхали до Хусту небажане та що карпатоукраїнська влада його не прийме.

У Хусті відбулися великі і масові маніфестації Української Центральної Національної Ради та січовиків, в якій взяло участь поверх 10.000 осіб. Підчас маніфестації промовляли представники У. Н. Р. Іван Роман та Федір Ревай. Маніфестація закінчилася відспіванням національного гимну та присягою на вірність карпатоукраїнській владі.

На неділю 22. заповіджено в цілому краю протестаційні сходини, на яких ухвалять вирішні резолюції.

Української Національної Ради до номінації ґен. Прхали, домагаючися відкликання тієї номінації, що нарушує конституційні права українців та ускладнює політичну ситуацію. Все таки п. Беран оправдував номінацію чеського ґенерала міністром карпатоукраїнського уряду, висловлюючи надію, що між українською владою та новим міністром прийде до устійнення відносин і вдасться наладнати співпрацю.

НА ТЕ УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ВІДПОВІЛА ПРЕМ. БЕРАНОВІ, ЩО У. Н. Р. СКИДАЄ ЗІ СЕБЕ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВСІ НАСЛІДКИ ВИТВОРЕНОЇ СИТУАЦІЇ.

Відтак українські делегати прийняли чужинецьких журналістів, яким точно зясували витворену центральним урядом ситуацію.

Українська делеґація скидає відповідальність за всі наслідки.

ПС подає з Відня: Конфлікт між карпатоукраїнським урядом та чеським центральним урядом чимраз більше загострюється. Крім демонстрацій у цілій країні, які, — як подає закордонна преса — приймають гострі форми, в цій справі інтервеніювала карпатоукраїнська делеґація у прем. Берана підчас побуту на відкритті словацького сойму у Братиславі. Українські делегати: д-р Бращайко та Федір Ревай зясували п. Беранові в довгій розмові становище

Загроза страйку в Карпатській Україні.

КУП подає з Хусту, що прикордонна і митна сторожа загрозила страйком, якщо центральна влада не відмінить свого рішення.

Військові органи намагаються утруднювати в Карпатській Україні комунікацію відмовляючи своїх авт.

Чеська Народня Рада в Хусті вислала до Праги рішучий протест проти номінації ґен. Прхали третім міністром.

Інтервенція державного секретаря Кармазіна проти номінації ґен. Прхали.

Мадярська Телеґрафічна Аґенція повідомляє, що підчас побуту прем. Берана у Братиславі відвідав його державний секретар для справ німецької меншини при словацькім та карпатоукраїнськім уряді інж. Кармазін, який переконував прем. Берана про недоцільність номінації ґен. Прхали українським міністром та радив відкликати нефортунну номінацію.

Номінація напередодні виборів.

П.С. Подає з Відня: Іменування ґен. Прхали третім міністром всупереч волі уряду і населення Карпатської України прийшло саме напередодні виборів до сойму Карпатської України. Ґен. Прхала мав стати міністром внутрішніх справ і в його руках спочивало би переведення виборів до сойму. До того не треба забувати, що ґен. Прхала є русофілом. Тому уряд Карпатської України складає зі себе всяку відповідальність у звязку з цією нефортунною номінацією. Ввесь український нарід Карпатської України жадає, щоб центральний уряд дотримував мінхенських засад. У Празі повинні памятати, що незавжди два рази простягають руки до згоди.

Ґен. Прхала ще не приїхав з Братислави до Хусту, бо не встиг ще передати командування свому заступникові.

Наглий поворот делеґації „Карпатської Січи“ з прогульки.

П. С. подає з Відня: Делеґація молоді „Карпатської Січи“, яка виїхала на прогульку до західньої Европи, перервала свою дальшу прогульку і вернулася домів з огляду на несподівану ситуацію, витворену призначенням ґен. Прхали третім міністром Карпатської України.

„Оссерваторе Романо“ в обороні українського народу.

КУП подає з Хусту:

В останньому числі „Оссерваторе Романо“, півофіційнім органі Апостольської Столиці, політичний редактор займається широко політичними справами українського народу.

Далі політичний редактор переходить від загально національних українських справ і спиняється над справою Карпатської України. Отже „Оссерваторе Романо“ стверджує, що Карпатська Україна є вповні самовистарчальна під господарським оглядом і здібна до самостійного політичного і культурного життя. Тому гостро осуджує акцію за спільним кордоном. Вкінці підкреслює великі заслуги о. прем. Волошина і мін. Ревая для розвитку Карпатської України.

Назначення генерального консуля в Хусті.

КУП подає з Хусту: Леґаційного секретаря румунського міністерства закордонних справ КАРАДЯНУ іменував румунський уряд генеральним консулем у Хусті.

Погребані надії на спільний кордон.

В четвер 19. ц. м. вполудне вернувся мін. Чакі до Будапешту зі своєї візити в Берліні.

Французький щоденник „Л'Ордр“ пише, що по візиті Мадярщина вестиме політику, згідну з планами Німеччини. Отже вперше черги Мадярщина наладнає мирні відносини з Чехо-Словаччиною і вдержуватиме приязні відносини з Юґославією. Мадярщина зреклася спільного кордону і зате Німеччина підтримає домагання Мадярщини у справі її меншини в Румунії. Цю саму вістку підтверджує болгарський часопис „Мір“.

Чи знаєте, які заслуги поклала „Просвіта“ для національного добра? Якщо так, то вплатіть свою вкладку у фонд „Просвіти“!

ВІЗИТА МІН. ХВАЛЬКОВСЬКОГО В БЕРЛІНІ.

В пятницю 21. ц. м. міністр закордонних справ Чехословаччини виїздає до Берліна, де в суботу прийме його мін. Рібентроп.

Ч. 13 (15.104). Львів, субота 21. січня 1939. Opłata pocztowa uiszczona gotówką Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б. В.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Українсько-чеський конфлікт загострюється.

МАНІФЕСТАЦІЇ ПРОТИ ІМЕНУВАННЯ ҐЕН. ПРХАЛИ МІНІСТРОМ.

П. С. подає з Відня: По перших протестах, що їх вислала У. Н. Ц. Р. в Хусті до президента Берана, до Праги пішли дальші протести.

„Нає Фрає Пресее" подає з Хусту, що українське населення вважає цю номінацію поворотом деяких непоправних чеських кол до бенешівської політики. Карпатоукраїнська влада вислала гострий протест до президента Гахи і премієра центрального уряду Берана. У тій телеграмі влада вказує, що така номінація не виконує конституційних прав ухвалених для Карпатської України. Крім цього українська влада звернула увагу, що номінація відбулася без ніякого порозуміння та згоди з карпатоукраїнським урядом. У телеграмі сказано, що прибуття ґен. Прхали до Хусту небажане та що карпатоукраїнська влада його не прийме.

У Хусті відбулися великі і масові маніфестації Української Центральної Національної Ради та січовиків, в якій взяло участь поверх 10.000 осіб. Підчас маніфестації промовляли представники У. Н. Р. Іван Роман та Федір Ревай. Маніфестація закінчилася відспіванням національного гимну та присягою на вірність карпатоукраїнській владі.

На неділю 22. заповіджено в цілому краю протестаційні сходини, на яких ухвалять вирішні резолюції.

Українська делеґація скидає відповідальність за всі наслідки.

ПС подає з Відня: Конфлікт між карпатоукраїнським урядом та чеським центральним урядом чимраз більше загострюється. Крім демонстрацій у цілій країні, які, — як подає закордонна преса — приймають гострі форми, в цій справі інтервеніювала карпатоукраїнська делеґація у прем. Берана підчас побуту на відкритті словацького сойму у Братиславі. Українські делеґати: д-р Бращайко та Федір Ревай зясували п. Беранові в довгій розмові становище Української Національної Ради до номінації ґен. Прхали, домагаючися відкликання тієї номінації, що нарушує конституційні права українців та ускладнює політичну ситуацію. Все таки п. Беран оправдував номінацію чеського ґенерала міністром карпатоукраїнського уряду, висловлюючи надію, що між українською владою та новим міністром прийде до устійнення відносин і вдасться наладнати співпрацю.

НА ТЕ УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ВІДПОВІЛА ПРЕМ. БЕРАНОВІ, ЩО У. Н. Р. СКИДАЄ ЗІ СЕБЕ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВСІ НАСЛІДКИ ВИТВОРЕНОЇ СИТУАЦІЇ.

Відтак українські делеґати прийняли чужинецьких журналістів, яким точно зясували витворену центральним урядом ситуацію.

Загроза страйку в Карпатській Україні.

КУП подає з Хусту, що прикордонна і митна сторожа загрозила страйком, якщо центральна влада не відкличе свого рішення.

Військові органи намагаються утруднювати в Карпатській Україні комунікацію відмовляючи своїх авт.

Чеська Народня Рада в Хусті вислала до Праги рішучий протест проти номінації ґен. Прхали третім міністром.

Інтервенція державного секретаря Кармазіна проти номінації ґен. Прхали.

Мадярська Телеґрафічна Аґенція повідомляє, що підчас побуту прем. Берана у Братиславі відвідав його державний секретар для справ німецької меншини при словацькім та карпатоукраїнськім уряді інж. Кармазін, який переконував прем. Берана про недоцільність номінації ґен. Прхали українським міністром та радив відкликати нефортунну номінацію.

Номінація напередодні виборів.

П.С. Подає з Відня: Іменування ґен. Прхали третім міністром всупереч волі уряду і населення Карпатської України прийшло саме напередодні виборів до сойму Карпатської України. Ґен. Прхала мав стати міністром внутрішніх справ і в його руках спочивало би переведення виборів до сойму. До того не треба забувати, що ґен. Прхала є русофілом. Тому уряд Карпатської України складає зі себе всяку відповідальність у звязку з цією нефортунною номінацією. Ввесь український нарід Карпатської України жадає, щоб центральний уряд дотримував мінхенських засад. У Празі повинні памятати, що незавжди два рази простягають руки до згоди.

Ґен. Прхала ще не приїхав з Братислави до Хусту, бо не встиг ще передати командування свому заступникові.

Наглий поворот делеґації „Карпатської Січи" з прогульки.

П. С. подає з Відня: Делеґація молоді „Карпатської Січи", яка виїхала на прогульку до західньої Европи, перервала свою дальшу прогульку і вернулася домів з огляду на несподівану ситуацію, витворену призначенням ґен. Прхали третім міністром Карпатської України.

Національне свято Карпатської України.

КУП повідомляє з Хусту:

Дня 22. січня 1919 р. конгрес Української Національної Ради в Хусті проголосив обєднання Закарпаття з Українською Державою. Дня 22. січня 1939 року минає 20-ліття істнування цієї Української Національної Ради, яка обєднує тепер увесь український нарід Карпатської України у своїх рядах. Тому день 22. січня проголошено днем національного свята Карпатської України.

Назначення ґенерального консуля в Хусті.

КУП подає з Хусту: Леґаційного секретаря румунського міністерства закордонних справ КАРАДЯНУ іменував румунський уряд ґенеральним консулем у Хусті.

Погребані надії на спільний кордон.

В четвер 19. ц. м. вполудне вернувся мін. Чакі до Будапешту зі своєї візити в Берліні.

Французький щоденник „Л'Ордр" пише, що по візиті Мадярщина вестиме політику, згідну з планами Німеччини. Отже вперше чергу Мадярщина наладнає мирні відносини з Чехо-Словаччиною і вдержуватиме приязні відносини з Югославією. Мадярщина зреклася спільного кордону і зате Німеччина підтримає домагання Мадярщини у справі її меншини в Румунії. Цю саму вістку підтверджує болгарський часопис „Мір".

„Оссерваторе Романо" в обороні українського народу.

КУП подає з Хусту.

В останньому числі „Оссерваторе Романо", півофіційнім орґані Апостольської Столиці, політичний редактор займається широко політичними справами українського народу. „Оссерваторе Романо" відкреслює, що автономія для українського народу не має бути дарунком. Ні Українському народові належиться автономія та незалежність на основі природних прав, як кожному іншому народові. Далі політичний редактор переходить від загально національних українських справ і спиняється над справою Карпатської України. Отже „Оссерваторе Романо" стверджує, що Карпатська Україна є вповні самовистарчальна під господарським оглядом і здібна до самостійного політичного і культурного життя. Тому гостро осуджує акцію за спільним кордоном. Вкінці підкреслює великі заслуги о. прем. Волошина і мін. Ревая для розвитку Карпатської України.

ВІЗИТА МІН. ХВАЛЬКОВСЬКОГО В БЕРЛІНІ.

В пятницю 21. ц. м. міністр закордонних справ Чехословаччини виїжджає до Берліна, де в суботу прийме його мін. Рібентроп.

Чому все ще „рускі".

Львів, 3. січня 1939.

Одним із перших внесків у формі законопроекту, що його внесла Українська Парляментарна Репрезентація у каденції 1928-30 рр., був внесок про зміну обовязуючої офіціяльної національної термінольоґії щодо автохтонного неполького населення, яке компактною кількаміліоновою масою заселює пять східних і південно-східних воєвідств Польщі. Одним із 14 меморіялів, що його вніс провід УНДО до уряду у 1935 році у тих справах, що творили підставу українсько-польських розмов та мінімум негайних українських вимог, був меморіял у справі необхідности змінити ту офіціяльну національну термінольоґію, яка обовязує від часу т. зв. мовних законів Ст. Грабського з 1924 року. А проте ця справа досі ще „висить", досі ще не зліквідована.

У звязку з рішучою вимогою українців вирішити цю справу міністр внутрішніх справ видав був у 1935 році обіжник до підчинених собі органів, щоб у рубрику національности вписувати термін „український", якщо собі цього забажає клієнт-громадянин. Ми відразу назвали тоді той обіжник „неполадненою справою". Бо річ не в тім, чого собі бажає окремий громадянин, річ у тім, **як держава, як уряд і всі державні установи самі називають кілька міліонів своїх громадян.** Очевидно, коли державний урядовець, покликуючись на закон відмовляє права громадянинові реєструвати свою національність так, як він її розуміє і хоче, — то це вже повний дивогляд, на який саме звернув увагу згаданий міністеріяльний обіжник. Але справа неполаднана так довго, як довго істнує той закон, наскрізь анахронічний, такий закон, що його новелізації в усіх точках домагається від кільканацяти літ українське громадянство, та який зокрема своєю національною термінольоґією стоїть у різкій суперечности з нинішньою дійсністю і її льоґікою.

Коли кільканацять літ тому Ст. Ґрабський та його однодумці могли ще сподіватися, що вдасться відмежувати термін „руський" від терміну „український", надаючи першому з них етнічне значіння, другому — політичне, то за той час з отих надій нічого, крім гіркого розчарування, не залишилось. Сьогодні вже сам Ст. Грабський, автор того закону, не відмежовує української інтеліґенції від „руського" народу і сам уже перейшов на термінольоґію „український", коли каже не про українізм, як якийсь буцім-то штучно-політичний доктринальний твір, а про проблему найбільшої меншини у Польщі, про „квестію руску". Тільки каботинізм деяких старо-ендецьких ґазетярів каже їм писати слово український завжди ще у „лапках" — на велике здивування всіх чужинців та на глум зі здорового розуму. Ніодин поважний політик у Польщі, ніодин міністр у своїй промові не вживає іншого терміну, як лише український. Останні тижні й місяці остаточно теж провалили штудерну теорію про „руський" нарід у Галичині та український поза нею. Стихійний характер манифестації спільноти національних почувань може і став для декого з поляків ревеляцією та відкриттям Америки, в якої істнування вони не вірили, а проте сьогодні і вони вже в неї повірили. Нема теж на земній кулі поважного часопису і політика, який неґував би термін український як назви для народу, що живе нині як територіяльна автохтонна етнічна частина у межах чотирьох европейських держав та якої політична і поселенча еміграція розкинена у пяти частинах світа.

Ми мали в останньому часі кілька характеристичних прикладів, як до цієї справи підходять чужинці, які вперше з нею стрічаються. Ось фламандський журналіст Германс в одному з репортажів із своєї подорожі до Хусту і Львова описує в одній з найбільших брюсельських газет свої враження з подорожі залізницею лінією Ворохта-Львів. Коли потяг їхав долиною Пруга — оповідає він — він звернувся до принагідних польських товаришів подорожі з запитом, якою мовою говорить автохтонне гуцульське населення. Один із них відповів „українською", але другий накинувся, що це неправда, бо „російською". І дивується чужинецький журналіст, пощо поляки всупереч бажанню українців називають їх „росіянами", коли це чейже з погляду польських закордонно-політичних інтересів річ страшенне шкідлива викликувати враження, що в Польщі живе кілька міліонів автохтонів росіян. Річ ясна, що слово „рускі" — „русін", якого напевне вживав той польський подорожний, мусіло бути інтерпретоване чужинцем тільки як „російський", бо ніодин інтеліґент-чужинець не повірить чейже, що крім українського та російського істнує ще якийсь третій слав'янський нарід — „руський"! Другий приклад: коли у відповідь на дуже гарну статтю про українців у відомому париському журналі „Ілля́страсіон" появилася інспірована видно стаття якогось француза, який впевняв, що нема українського народу, тільки нарід російський, бо „він сам" бачив у Києві російську пресу та чув скрізь російську мову, то редакція журналу від себе помістила таки зараз поруч етнічну мапу розселення **українців,** зазначуючи „ад окульос", яке географічне розмежування народів Сходу Европи. Третій приклад: коли один із гумористичних кандидатів не то на московський, але вже і на український престіл — Димитрій Романов — недавно заявив, що „властиво" українського народу нема, — то та частина його інтервю послужила для іронічних дотинків чужинецькій пресі, яка слушно зазначила, що саме той вислів дискваліфікує „претендента" до престолу. І таких прикладів можна б наводити чимало, включно до пригадки обурення пос. Косковського (ендека) у „Куріері Варшавскім", коли то ґен. Денікін покликався на 8 міліонів „русских" у Польщі.

Ми безліч разів казали і нині це повторюємо, що нам та термінольоґічна саламаха, зокрема офіціяльна національна термінольоґія щод[illegible] нас, якої самі ми не признаємо, — практич[illegible] нам не шкодить. Але це річ престіжу, щоб н[illegible] хто нікого не називав так, як він сам собі цьог[illegible] не бажає. Ми казали і кажемо, що терміну Рус[illegible] руський, як тої назви історичної, що ми її к[illegible] лись вживали і то саме для відріжнення і в[illegible] польського і московського (російського) наро[illegible] ду, тої назви ми не стидаємось. Але вона нале[illegible] жить до історії, а в устах польської народов[illegible] демократії та всієї україножерної польської пр[illegible] си прийняла специфічне **політичне протиукраїн**ське значіння. І в такій інтерпретації ми т[illegible] термін мусимо поборювати. Хто себе хоче „ру[illegible] сином" і нині називати — хай себе на здоровл[illegible] називає, — це справа його національного сам[illegible] визначення. Його національної свідомости [illegible] може просто конюнктуральної калькуляції. [illegible] усякому разі — це його річ. Річ держави та [illegible] відповідальних керманицьких орґанів засувати собі, з ким властиво держава має до діла, хт[illegible] це той кількаміліоновий національний масив, [illegible] кого назва не залежить від особистого погляду п. Ікс чи п. Ипсильон, лише від ствердженого наукою та підтвердженого життям поділу сл[illegible] вян на народи.

Сьогодні українці пішли у своїй національно-політичній емансипації, у своїх змаганнях і амбіціях ген далеко поза боротьбу за рідну н[illegible] зву! Смішно й казати, щоб ми аж потребували признання нашої національної екзистенції через признання нам нашої національної назви! А проте саме тому, що українська проблема стала вже у такій площині, в якій взагалі нема місця на такі анахронічні спори, саме тому не розуміємо, чому вічно зберігати силу припису, який ввів термін „рускі", чому ніхто з польських компетентних чинників досі сам цієї справи не полагодив: декретом, законом, який не викликав би в соймі ніякої дискусії та якого ввесь текст мав би одно речення. Самі не маємо ясного погляду, чи до цієї справи встрявати Українській Парляментарній Репрезентації, чи знижуватись нам сьогодні до такого власного внеску у формі законопроекту. Чи може краще залишитись у цій справі у ролі обсерваторів та дальше лише — дивуватися.

Дивуємося і зі здивуванням запитуємо: чому, пощо і в чию користь польська сторона зберігає все ще той термін „рускі" — „русін"?! І не чекаємо навіть відповіди: бо яка відповідь т[illegible] можлива?!

k.

Нова присяга червоної армії.

„Ізвестія" з 4. І. подали указ президії найвищої ради СССР про текст нової присяги приналежних до червоної армії, фльоти та службовиків їх на основі вільного найму. Він містить в собі між іншим деякі звороти: „Згідно з конституцією присягаю бути совісним, відважним, чуйним і карним бойцем, суворо хоронити воєнні і державні таємниці, виконувати всі військові реґуляміни і накази командантів, комісарів і начальників, бути відданим своєму народові, совітській батьківщині і робітничо-селянському урядові. Коли ж зі злим наміром порушу цю мою урочисту присягу, нехай мене суворо покарають згідно зі совітським законом, загальною ненавистю і призирством працівників." Цей текст, над яким очевидно добре попрацювали стилісти з президії найвищої ради не позбавлений гумористичних елементів. Присягати бути відважним чи совісним не будучи ні одним, ні другим, виглядає справді досить кумедно. А маючи ці прикмети, нема потреби посвідчувати їх присягою. Накликати на себе кару совітського „закону", коли за минулий рік зліквідовано тисячі старшин і вояків всупереч найпримітивнішим засадам законности, коли цей „закон" загрожує не лише кожному воякові, але і його рідні та приятелям, що є фактично закладниками, значить мати справді небуденний гумор. З цього тексту видно також, оскільки кожна присяга в СССР є безглузда сама по собі. Віру в Бога, що була основою присяги в старій Росії для всіх вояків без ріжниці національности, в СССР скасовано. Присягається тепер на вірність не своєму народові, а фікції „совітського народу", в межах якого йде від двох десятків років запекла боротьба між Московщиною та поневоленими націями, фікціям „совітської батьківщини і робітничо-селянського уряду".

Повстає питання, яке цікавить і европейську пресу та політиків: пощо властиво урядже московський уряд урочисту комедію нової присяги? Деяку відповідь на це дає сам текст присяги, який вказує на згідність присяги з конститу[illegible] єю та приречення слухати не лише команди[illegible] і начальників, а й комісарів. Виходить, що н[illegible] присяга має демагогічно-агітаційні цілі: при[illegible] сування армії до нового ладу в напрямі біль[illegible] го підпорядкування армії партії і „конститу[illegible] ному урядові". Є вона вислідом страху Сталі[illegible] і цілої скупченої навколо нього цивільної [illegible] ковської верхівки перед можливим воєнним [illegible] реворотом.

Европейська преса звертає увагу на ту о[illegible] ставину, що імя Ворошилова майже не згаду[illegible] ся у звязку з новою присягою. Її демагогі[illegible] характер стверджує святочний ритуал пр[illegible] складанні. День присяги має бути вільний [illegible] військової служби. Армія справді не „дома[illegible] ся" нової присяги, як робітництво загостр[illegible] визиску по фабриках, очевидно з огляду на [illegible] ськову дисципліну, але вона „вітає палко" [illegible] станов на зборах, де виголошують патріоти[illegible] промови та укладають патріотичні резолю[illegible] адресу Сталіна і цілого уряду. Найбільшу [illegible] ґогію в цім напрямі розвинено розуміється [illegible] країні та Білоруси, „західних форпостах [illegible] соціялізму". Одну з найбільш „патріоти[illegible] промов виголосив шеф штабу дивізії Укр[illegible] Ординовський, у Києві, заповідаючи прися[illegible] 23. II. З самого тексту присяги видно, що [illegible] ця кампанія має на меті поборювати [illegible] змагання в чужонаціональних частинах [illegible] ської армії. Це — вимушене під загрозою [illegible] ного розстрілу і позбавлене кожного ре[illegible] елементу — приречення „вірности" [illegible] гнобителям власної нації може викликати [illegible] збільшене обурення між вояками з чужих [illegible] Коли кремлівські можновладці втратили [illegible] ки голову, що не бачать кращого засобу [illegible] нити кайдани на поневолених націях, як [illegible] сити зайвий раз чужонаціональних вояків [illegible] сягати на вірність московським гнобител[illegible] значить, що кайдани ці незабаром [illegible]

(Оф[illegible]

Польська закордонна політика

та українська національна рація.

Львів, 18. січня 1939.

Коли ми писали про „Шляхи польської закордонної політики" („Діло", ч. 291 з 31. мин. міс.) та про „Труднощі і можливости польської закордонної політики" (гл. учорашня вступна стаття) — ми дали обєктивний інформаційний огляд польської закордонно-політичної ситуації та представили польські пляни і можливості. Тому вчора ми спеціяльно підкреслили, що про українську політичну думку у тій статті на польську тему — не говоримо. Щоби більш-менше заокруглити образ (вичерпати цієї теми всеодно не можна, бо можна про неї писати кількатомовий твір) — вважаємо за необхідне бодай згадати про наш — український — підхід до польської закордонної політики та про українську національну рацію.

Очевидно, коли хтось із поляків стоїть на становищі, що істнує для всіх польських громадян тільки одна рація, і то та, яку формулує польська преса в такий туманний та найріжнородніший спосіб, що важко визнатись, яка воєна, та що польська державна рація покривається з польською рацією **національною** і що нема в Польщі місця для ніяких інших національних рацій ані інтересів — тоді взагалі нема що і про що далі говорити. Однак тут і криється саме тайна, чому деякі ходи польської закордонної політики не можуть **ніяким робом** найти згоди українських громадян польської держави (недавній приклад у найсвіжішій памяті) та чому інші ходи находять і українську апробату (напр. становище до проекту східнього пакту і до пакту порозуміння з Німеччиною). У вчорашній статті ми вказали на ту єдину можливість польської закордонної політики, якою є пристосовування її **частинно** також до інтересів Німеччини, як того сусіда, з яким Польща **мусить** жити у згоді та який має такі власні життєві інтереси на Сході Европи, яких сминути ніяким робом не вдасться. Ще ясніша і природніша справа та, що закордонна політика держави, яка не має однородного національного населення, **повинна рахуватися також з інтересами кількаміліонової маси українських громадян**, тих, які як частина великої нації — не можуть не мати своєї власної політичної думки з усіми її висновками. Коли це комусь видається складною справою, то єдина можлива відповідь така, що будоб і сумно і нецікаво, колиб світ складався з самих простих справ та що політика взагалі річ нелегка: цеж єдиний критерій політичного хисту й розуму — вміти розвязувати проблеми важкі і складні.

Здивування чи навіть обурення, що його у польській прилюдній опінії викликує час до часу українське становище до справ, які входять у безпосередній обсяг польської закордонної політики, полягає здебільша на сущому непорозумінні. Не кажемо вже про те його джерело, яким є взагалі незнання українських справ та зокрема й особливо незнання історії української політичної думки. Нічого, здається, нема більш природного і самозрозумілого, як засадничий український підхід до всіх справ, які в якійнебудь мірі торкаються територій з українським населенням: **підтримувати кожний плян, який може поправити долю українців у якійнебудь державі і в якійнебудь частині світа та тим самим виступати проти всякого пляну, який може долю українців денебудь погіршити.** Це та актуальна і реальна загальна українська політика, яка духово зединила всіх українців у світі в останніх місяцях.

Розбивати всі політичні концепції, які істнують в історії української політичної думки і мають вартість і нині у звязку з начільними українськими національними ідеалами — річ серед відомих пресових умовин нелегка. Воно зрештою не належить до нинішньої нашої теми. Вчора, кажучи про можливости польської закордонної політики, згадали ми про т. зв. прометейську концепцію. Щоби баламутство не ширилося, мусимо вияснити: прометейська концепція стала одною з **польських** закордонно-політичних державницьких концепцій. Її аргументують польські публіцисти інтересами польської державної рації. І тому не можна її на 100% утотожнювати з т. зв. українською концепцією, тією, яка найшла свій (зрештою досить викривлений) вислів у варшавському договорі з квітня 1920. року та яку теоретично вияснювали й умотивували Д. Донцов („Підстави нашої політики"), В. Кучабський („Большевизм і сучасне завдання українського Заходу") та Ол. Шульгин („Без території"). Засаднича ріжниця між польським прометеїзмом та спорідненою із нею концепцією (назвім її українським „прометеїзмом") признати Росію українським „ворогом ч. 1" і тому підпорядкувати найвищі політ. змагання українців усіх ін. земель імперативові боротьби з Росією, найбільша ріжниця тут та, що польський прометеїзм не вяже тієї концепції тісно з **внутрішньою** польською національною політикою, зате український „прометеїзм" можливо найбільшу поправу українських відносин поза Совітами признає необхідною передумовою реалізації цілої концепції. Тому український „прометеїзм" не вважає за можливе в імя української державности над Дніпром резиґнувати з боротьби за свої права на будьякій національній території поза Совітами, навпаки, вяже ці дві справи нерозділььно в один вузол: не обчімхання з політичного характеру української проблеми у Польщі, але навпаки — признання українства, як суто політичної проблеми та звязання її з великими міжнародніми проблемами Сходу Европи — ось вихідна точка української краєвої політики, яка є одночасно політикою загально-українською.

Повторюємо ще раз: концепція розподілу Росії при такій чи іншій помочі її сусідів не є **єдиною** українською політичною концепцією. Політичні концепції не висять у воздусі і не є цупкі та ненарушені. Вони теж є вислідом реально-політичного укладу сил та міжнародньої коньюнктури. Коли нпр. польська закордонна політика проголошує як свій начільний канон — невтральність — то з того не виходить, щоб українці мали резиґнувати з пляну розподілу Росії на випадок конфлікту СССР з будьякою іншою державою. Нпр. ледви кілька днів тому читали ми у польській пресі думку, що справа невтральности для Польщі на випадок німецько-совітської війни остільки тепер має більші реальні вигляди, бо Польща лежить на північ від шляху, що його буцім то німецька сторона намічує для своєї експанзії на Схід. Всеодно питання т. зв. українського атуту залишається надалі актуальне і воно тісно залежне від політичних свобод та культурно-господарських можливостей розвитку українців у Польщі, Румунії і ЧСР.

Таким робом входимо вже на ґрунт міркувань про звязок польської внутрішньої і закордонної політики. Це вічно жива й актуальна тема. Тямимо, що колись формулували ми її у наголовку одної нашої статті: „Ножиці польської внутрішньої та закордонної політики". В останніх місяцях здавалося, що ті „ножиці" замкнулись — у некористь українців. Скріпила цей погляд поголоска про польсько-совітське наближення та плянований приїзд Літвінова до Варшави. Подорож п. Бека до Берхтесґаден і її здогадні висліди вказувалиб, що ті „ножиці" знову розхилились. Так чи інакше — нерозвязаною є ще проблема і такої польської закордонної політики, яка бралаб під увагу українські інтереси, і такої внутрішньої політики, яка бралаб під увагу напрямок тієї політики закордонної.

Таким робом всі нитки ведуть до одного клубка: **без вирішення української проблеми в Польщі неможливо думати про якунебудь активну ролю у вирішуванні питань Сходу Европи.**

ік.

Нова присяга червоної армії.

„Ізвестія" з 4. І. подали указ президії найвищої ради СССР про текст нової присяги приналежних до червоної армії, фльоти та службовиків їх на основі вільного найму. Він містить в собі між іншим деякі звороти: „Згідно з конституцією присягаю бути совісним, відважним, чуйним і карним бойцем, суворо хоронити воєнні і державні таємниці, виконувати всі військові реґуляміни і накази командантів, комісарів і начальників, бути відданим своєму народові, совітській батьківщині і робітничо-селянському урядові. Коли ж зі злим наміром порушу цю мою урочисту присягу, нехай мене суворо покарають згідно зі совітським законом, загальною ненавистю і призирством працівників." Цей текст, над яким очевидно добре попрацювали стилісти з президії найвищої ради не позбавлений гумористичних елементів. Присягати бути відважним чи совісним не будучи ні одним, ні другим, виглядає справді досить кумедно. А маючи ці прикмети, нема потреби посвідчувати їх присягою. Накликати на себе кару совітського „закону", коли за минулий рік зліквідовано тисячі старшин і вояків всупереч найпримітивнішим засадам законности, коли цей „закон" загрожує не лише кожному воякові, але і його рідні та приятелям, що є фактично закладниками, значить мати справді небуденний гумор. З цього тексту видно також, оскільки кожна присяга в СССР є безглузда сама по собі. Віру в Бога, що була основою присяги в старій Росії для всіх вояків без ріжниці національности, в СССР скасовано. Присягається тепер на вірність не своєму народові, а фікції „совітського народу", в межах якого йде від двох десятків років запекла боротьба між Московщиною та поневоленими націями, фікціям „совітської батьківщини і робітничо-селянського уряду".

Постає питання, яке цікавить і европейську пресу та політиків: пощо властиво уряджує московський уряд урочисту комедію нової присяги? Деяку відповідь на це дає сам текст присяги, який вказує на згідність присяги з конституцією та приречення слухати не лише командантів і начальників, а й комісарів. Виходить, що нова присяга має демаґоґічно-аґітаційні цілі: пристосування армії до нового ладу в напрямі більшого підпорядкування армії партії і „конституційному урядові". Є вона вислідом страху Сталіна і цілої скупченої навколо нього цивільної московської верхівки перед можливим воєнним переворотом.

Европейська преса звертає увагу на ту обставину, що імя Ворошилова майже не згадується у звязку з новою присягою. Її демаґоґічний характер стверджує святочний ритуал при її складанні. День присяги має бути вільний від військової служби. Армія справді не „домагалася" нової присяги, як робітництво загострення визиску по фабриках, очевидно з огляду на військову дисципліну, але вона „вітає палко" її з станов на зборах, де виголошують патріотичні промови та укладають патріотичні резолюції на адресу Сталіна і цілого уряду. Найбільшу демагоґію в цім напрямі розвинено розуміється в Україні та Білоруси, „західних форпостах країни соціялізму". Одну з найбільш „патріотичних" промов виголосив шеф штабу дивізії України Ординовський, у Києві, заповідаючи присягу на 23. II. З самого тексту присяги видно, що вся ця кампанія має на меті поборювати визвольні змагання в чужонаціональних частинах совітської армії. Це — вимушене під загрозою негайного розстрілу і позбавлене кожного реліґійного елементу — приречення „вірности" найгіршим гнобителям власної нації може викликати лише збільшене обурення між вояками з чужих націй. Коли кремлівські можновладці втратили вже голову, що не бачать кращого засобу, як приковнити кайдани на поневолених націях, як примусити зайвий раз чужонаціональних вояків присягати на вірність московським гнобителям, це значить, що кайдани ці незабаром пірвуться.

(Один...)

З польської преси.

ЗА НОРМАЛІЗАЦІЮ БОРОТЬБИ.

Львівський озонівський „Дзеннік Польскі" (ч. 18 з 19-го січня ц. р.) містить під наведеним наголовком передову статтю про українсько-польські взаємини у звязку зі становищем, що витворилося в останньому часі. „Дзеннік Польскі" стверджує на початку статті, що т. зв. нормалізація не вдалася, бо її „не попередила нормалізація думання про польсько - українську справу". Ані українці ані поляки — читаємо — не були підготовані до зміни „у взаємній психічній та практичній настанові". І такий стан триває далі — каже автор статті.

„Українці висувають супроти польської держави нереальні й демагогічні постуляти, переліцитовуючись взаємно в шовіністичних абстракціях; розбурхують себе маривом „держави" о. Волошина на Закарпатській Руси, втікають від дискусії на конкретні теми і тонуть у мріях про оконечну межу українства. Якщо можна такі прояви зрозуміти у фанатиків, містиків і конспіраторів, то в ніякій мірі вони не лицюють політикам, що мусять панувати над нервами своїми і свого громадянства".

З другого боку, читаємо в тій статті:

„По польській стороні — на жаль — не краще. Виголошуємо раз-у-раз декларації, уладжуємо демонстрації і маніфестації так, якби польський стан посідання у південно-східніх воєвідствах залежав від числа перебалаканих фраз, погроз, запевнень і докорів. Це витворює настрій і політику хвилювання, безплодного галасу і — підозрілої паніки. Вона охоплює навіть людей, що займають поважні й високі суспільні й наукові становища. Бо чи не є дивним проявом нпр. таке речення зі статті професора У. Я. К. д-ра Францішка Буяка, надрукованого у двотижневику „Земя і Наруд": „Коли сьогодні знову настали часи, що приналежність тієї країни (тобто Червенської Землі) до Польщі можуть піддавати в сумнів... і т. д."

„Дзеннік Польскі" обурюється на таке речення. Він пише:

„Якіж то часи настали? Хто-ж то може піддавати в сумнів" приналежність Червенської Землі до Польщі? Чи йде тут про „вивротовцуф" з ОУН? Алеж вони завжди негували польську державу на цих землях і далі її негують, отже не „настали" ніякі часи. Зрештою негація ОУН не має іншого значіння, як діяльність кожної злочинної терористичної конспірації, яку держава вигублює аж до успіху. Ніхто поважний не може піддавати і не піддає в сумнів приналежности Червенської Землі до Польщі, не вважаючи на гамір, що счинився в останніх місяцях за границею довкола української справи. Факт, що якась німецька агенція чи теж платний французький пашквілянт виписує теревені, має таке мале політичне значіння, що справді не варто цим перейматись, хоча треба про це знати".

Цей вислів — каже автор статті — проф. Буяка характеризує „настрої і методи, якими поширюється неспокій і сумнів у польській прилюдній опінії".

„Про приналежність Червенської Землі до Польщі — читаємо далі — рішила війна в роках 1918—1919 так, як про приналежність Альзації і Льотарингії до Франції рішила світова війна. Сьогодні не треба ніяких нових рішень ані запевнень про приналеність „Східної Галичини", бо вона є і буде складовою частиною польської держави".

„Дзеннік Польскі" гадає, що коли йде про польську сторону, то тут треба тільки поширити й закріпити польський стан посідання, „скріпити почуття національної єдности поляків, як чинника відповідального за могутність Річипосполитої".

„Ці реальні і конкретні завдання, які може і мусить виконувати кожний поляк, кожна польська організація, кожна спільна і самоврядна установа, рішають про ролю польщини. Нічого тут не поможуть проєкти національних курій, що утривалили б пропасть між руською і польською людністю; нічого тут не поможуть ялові спори за назву „руський" чи „український", нічого не поможуть декламації шовіністичної ненависти".

„Дзеннік Польскі" стверджує, що коли йде про поширення польського стану посідання, то польське громадянство в тому напрямі багато зробило і наводить як приклад Тернопільщину. Автор статті уважає, що

„розвиток польської торговлі і промислу в містах і містечках та одночасно розвиток осадництва на селі — це найпевніший шлях польського поступу і завойовництва, до чого маємо таке саме моральне право, як українці, що ревно працюють над поширенням свого стану посідання в культурній, господарській та організаційній ділянці. Обостороннє, польське і руське признання реальної площини змагань причинилося б без сумніву до поправи політичної ситуації. Очевидно, не в тій думці, щоб прийшла „нормалізація" через угоду, бо це до нічого не доводить. Але прийшла би нормалізація польсько-української боротьби, що повинна вестися не за химери й настрої, але за конкретні цивілізаційні вартости".

Яка шкода, що автор не написав, як він уявляє собі конкретно ту знормалізовану польсько-українську боротьбу.

—o—

ПО ВИБОРАХ У БОРИСЛАВІ.

ЯКУ ВОНИ ДАЮТЬ НАМ НАУКУ?

Головна Виборча Комісія закінчила 14. І. ц. р. своє урядування й устійнила остаточно вислід виборів у Бориславі.

Листа І. (ОЗН) здобула ледви 3 мандати (Масар, Вертач і жінка директора ґімназії), а самі аси ОЗН, як дир. Войцеховський, парох Осікович, інж. Камінський, Островський та інші провалились.

Листа II. (ППС) здобула аж 20 мандатів; між вибранцями на ній є 4-ох, які не є соціялістами, а саме: дир. почти, урядовець скарбовий, урядовець фірмовий та учитель.

Листа III. (українська) здобула 6 мандатів: 1) в Бориславі - Тустановичах 2 мандати (Іван Когут та Іван Гаврилів), 2) в Бориславі - Губичах 2 мандати (Микола Григорійчук та Сень Лабанців), 3) в Бориславі - Бані Котівській 1 мандат (Ілько Яворський, 4) в Бориславі - Мразниці 1 мандат (Іван Лейбич).

Листа V. (жидівська) здобула 11 мандатів.

Найпарадніше полагодила справу української листи одна комісія у Мразниці (предсідник п. Жмігродський), де уневажнено всі українські картки в сумі 302, себто коло 1812 голосів, лише тому, що картки були друковані українською мовою.

Не зважаючи на цю „радикальну операцію", українці свій мандат дістали. Українські члени Головної Комісії (о. Ліщинський і д-р Ковальський) заложили протест проти цього безправства і Головна Комісія признала повище зарядження безправним, бо картки вільно виповняти в українській мові. Головна Комісія перерахувала всі картки і вийшло, що хочби Окружна Комісія не була уневажнила 302 карток, українці булиб не здобули там більше, як один мандат.

Українці Борислава **сповнили гідно свій громадянський обовязок**, бо вибрали 6 своїх радних. Тому 5 літ українці йшли разом з поляками і здобули лише 4 радних, бо поляки, не зважаючи на заключений пакт, счеркали

З діяльности „Рідної Школи" у Відні.

Відень, у січні 1939.

Українська кольонія у Відні — це одно з найстарших та найчисленніших наших еміграційних скупчень на европейському континенті. Та проте це була властиво дефіцитова позиція. За австрійських часів щороку десятки наших людей переходили сюди з Галичини чи Буковини за працею або службово, відсвіжували на якийсь час стару кольонію, щоб згодом пропасти для нації, так, як попередні еміґранти. Край докладав до Відня, не маючи з цього ніякої або дуже малу користь.

Щойно пізно по війні, коли звязок майже цілком перервався й еміґрація залишена була на свої власні соки, наша кольонія зрозуміла, що може продовжити собі життя тільки опікою над своїми дітьми, які родяться й виростають на чужині далеко від Батьківщини. Заходом свідомих батьків засновується у Відні недільна „Українська Шкілка", що відтак, ведена гуртком „Української Рідної Школи", набирає деякого розмаху. Не зважаючи на майже безвиглядне починання зрівноважити короткими недільними лекціями впливи обовязкової чужонаціональної школи і дальше чужого окруження та нерідко й мішаної родини, цей український курс може похвалитися, що врятував бодай частину еміґраційної дітвори, яка сьогодні становить майже одинокий доріст нашої кольонії.

Цього шкільного року число дітвори на курсах „Рідної Школи" зросло до 40 учнів. Навчання відбувається в українській домівці при Банкґассе; учить п. Мойса з допомогою одного студента, інший студент навчає співу, а танців п. Остапчук. Майже всі учні — діти наших робітників. Навчання безплатне, дітворі незасібних родичів треба оплачувати ще і трамваєві білети. Про засоби на вдержання школи дбає Управа віденської „Рідної Школи" під головуванням п. В. Павлюка.

Крім навчання відбуваються часто дитячі імпрези, які дітвору найсильніше притягають. І так дня 25. м. м. відбулася святомиколаївська імпреза, получена зі спільним підвечірком і скромними гостинцями для дітей від св. Миколая. На другий день Різдва, 8. ц. м., влаштовано спільне приняття для учнів при багато заставлених столах. Підчас святомиколаївської імпрези на поклик одного з учнів, що на феріях перебував у Карпатській Україні та в коротких словах представив життя закарпатської сільської дітвори, зібрано на потреби цієї останньої дрібними датками 8.40 н. мк. [redacted]

Управа „Рідної Школи" у Відні доложить всіх зусиль, щоб свою акцію поглибити й поширити та передовсім зломити байдужість деяких батьків. Значний підем духа під цю пору серед усієї віденської кольонії витворює до цього сприятливе підложжя.

З польської преси.

ЗА НОРМАЛІЗАЦ'Ю БОРОТЬБИ.

Львівський озонівський „Дзєнік Польскі" (ч. 18 з 19-го січня ц. р.) містить під наведеним наголовком передову статтю про українсько-польські взаємини у звязку зі становищем, що витворилося в останньому часі. „Дзєнік Польскі" стверджує на початку статті, що т. зв. нормалізація не вдалася, бо її „не попередила нормалізація думання про польсько - українську справу". Ані українці ані поляки — читаємо — не були підготовані до зміни у взаємній психічній та практичній настанові". І такий стан триває далі — каже автор статті.

„Українці висувають супроти польської держави нереальні й демагогічні постуляти, переліцитовуючись взаємно в шовіністичних абстракціях; розбурхують себе маривом „держави" о. Волошина на Закарпатській Руси, втікають від дискусії на конкретні теми і тонуть у мріях про окопечну межу українства. Якщо можна такі прояви зрозуміти у фанатиків, містиків і конспіраторів, то в ніякій мірі вони не лицюють політикам, що мусять панувати над нервами своїми і свого громадянства".

З другого боку, читаємо в тій статті:

„По польській стороні — на жаль — не краще. Виголошуємо раз-у-раз декларації, уладжуємо демонстрації і маніфестації так, якби польський стан посідання у південно-східніх воєвідствах залежав від числа перебалаканих фраз, погроз, запевнень і докорів. Це витворює настрій і політику хвилювання, безплодного галасу і — підозрілої паніки. Вона охоплює навіть людей, що займають поважні й високі суспільні й наукові становища. Бо чи не є дивним проявом нпр. таке речення зі статті професора У. Я. К. д-ра Францішка Буяка, надрукованого у двотижневику „Земя і Наруд": „Коли сьогодні знову настали часи, що приналежність тієї країни (тобто Червенської Землі) до Польщі можуть піддавати в сумнів... і т. д."

„Дзєнік Польскі" обурюється на таке речення. Він пише:

„Якіж то часи настали? Хто-ж то може піддавати в сумнів" приналежність Червенської Землі до Польщі? Чи йде тут про „вивротовцуф" з ОУН? Алеж вони завжди негували польську державу на цих землях і далі її негують, отже не „настали" ніякі часи. Зрештою негація ОУН не має іншого значіння, як діяльність кожної злочинної терористичної конспірації, яку держава вигублює аж до успіху. Ніхто поважний не може піддавати і не піддає в сумнів приналежности Червенської Землі до Польщі, не вважаючи на гамір, що счинився в останніх місяцях за границею довкола української справи. Факт, що якась німецька агенція чи теж платний французький пашквілянт виписує теревені, має таке мале політичне значіння, що справді не варто цим перейматись, хоча треба про це знати".

Цей вислів — каже автор статті — проф. Буяка характеризує „настрої і методи, якими поширюється неспокій і сумнів у польській прилюдній опінії".

„Про приналежність Червенської Землі до Польщі — читаємо далі — рішила війна в роках 1918—1919 так, як про приналежність Альзації і Льотарингії до Франції рішила світова війна. Сьогодні не треба ніяких нових рішень ані запевнень про приналеність „Східної Галичини", бо вона є і буде складовою частиною польської держави".

„Дзєнік Польскі" гадає, що коли йде про польську сторону, то тут треба тільки поширити й закріпити польський стан посідання, „скріпити почуття національної єдности поляків, як чинника відповідального за могутність Річипосполитої".

„Ці реальні і конкретні завдання, які може і мусить виконувати кожний поляк, кожна польська організація, кожна спільна і самоврядна установа, рішають про ролю польщини. Нічого тут не поможуть проекти національних курій, що утривалили б пропасть між руською і польською людністю; нічого тут не поможуть ялові спори за назву „руський" чи „український", нічого не поможуть деклямації шовіністичної ненависти".

„Дзєнік Польскі" стверджує, що коли йде про поширення польського стану посідання, то польське громадянство в тому напрямі багато зробило і наводить як приклад Тернопільщину. Автор статті уважає, що

„розвиток польської торговлі і промислу в містах і містечках та одночасно розвиток осадництва на селі — це найпевніший шлях польського поступу і завойовництва, до чого маємо таке саме моральне право, як українці, що ревно працюють над поширенням свого стану посідання в культурній, господарській та організаційній ділянці. Обосторонне, польське і руське признання реальної площини змагань причинилося б без сумніву до поправи політичної ситуації. Очевидно, не в тій думці, щоб прийшла „нормалізація" через угоду, бо це до нічого не доводить. Але прийшла би нормалізація польсько-української боротьби, що повинна вестися не за химери й настрої, але за конкретні цивілізаційні вартости".

Яка шкода, що автор не написав, як він уявляє собі конкретно ту знормалізовану польсько-українську боротьбу.

—o—

ПО ВИБОРАХ У БОРИСЛАВІ.

ЯКУ ВОНИ ДАЮТЬ НАМ НАУКУ?

Головна Виборча Комісія закінчила 14. І. п. р. своє урядування й устійнила остаточно вислід виборів у Бориславі.

Листа І. (ОЗН) здобула ледви 3 мандати (Масар, Вертач і жінка директора гімназії), а самі аси ОЗН, як дир. Войцеховський, парох Осікович, інж. Камінський, Островський та інші провалились.

Листа II. (ППС) здобула аж 20 мандатів; між вибранцями на ній є 4-ох, які не є соціялістами, а саме: дир. почти, урядовець скарбовий, урядовець фірмовий та учитель.

Листа III. (українська) здобула 6 мандатів: 1) в Бориславі - Тустановичах 2 мандати (Іван Когут та Іван Гаврилів), 2) в Бориславі - Губичах 2 мандати (Микола Григорійчук та Сень Лабанців), 3) в Бориславі - Бані Котівській 1 мандат (Ілько Яворський, 4) в Бориславі - Мразниці 1 мандат (Іван Лейбич).

Листа V. (жидівська) здобула 11 мандатів.

Найпараднїше полагодила справу української листи одна комісія у Мразниці (предсідник п. Жмігродзький), де уневажнено всі українські картки в сумі 302, себто коло 1812 голосів, лише тому, що картки були друковані українською мовою.

Не зважаючи на цю „радикальну операцію", українці свій мандат дістали. Українські члени Головної Комісії (о. Ліщинський і д-р Ковальський) заложили протест проти цього безправства і Головна Комісія признала повище зарядження безправним, бо картки вільно виповняти в українській мові. Головна Комісія перерахувала всі картки і вийшло, що хочби Окружна Комісія не була уневажнила 302 карток, українці булиб не здобули там більше, як один мандат.

Українці Борислава **сповнили гідно свій громадянський обовязок,** бо вибрали 6 своїх радних. Тому 5 літ українці йшли разом з поляками і здобули лише 4 радних, бо поляки, не зважаючи на заключений пакт, счеркали

З діяльности „Рідної Школи" у Відні.

Відень, у січні 1939.

Українська кольонія у Відні — це одно з найстарших та найчисленніших наших еміграційних скупчень на европейському континенті. Та проте це була властиво дефіцитова позиція. За австрійських часів щороку десятки наших людей переходили сюди з Галичини чи Буковини за працею або службово, відсвіжували на якийсь час стару кольонію, щоб згодом пропасти для нації, так, як попередні еміґранти. Край докладав до Відня, не маючи з цього ніякої або дуже малу користь.

Щойно пізно по війні, коли звязок майже цілком перервався й еміграція залишена була на свої власні соки, наша кольонія зрозуміла, що може продовжити собі життя тільки опікою над своїми дітьми, які родяться й виростають на чужині далеко від Батьківщини. Заходом свідомих батьків засновується у Відні недільна „Українська Шкілка", що відтак, ведена гуртком „Української Рідної Школи", набирає деякого розмаху. Не зважаючи на майже безвиглядне починання зрівноважити короткими недільними лекціями впливи обовязкової чужонаціональної школи і дальше чужого окружения та нерідко й мішаної родини, цей український курс може похвалитися, що врятував бодай частину еміґраційної дітвори, яка сьогодні становить майже одинокий доріст нашої кольонії.

Цього шкільного року число дітвори на курсах „Рідної Школи" зросло до 40 учнів. Навчання відбувається в українській домівці при Банкґассе; учить п. Мойса з допомогою одного студента, інший студент навчає співу, а танців п. Остапчук. Майже всі учні — діти наших робітників. Навчання безплатне, дітворі незасібних родичів треба оплачувати ще і трамваєві білети. Про засоби на вдержання школи дбає Управа віденської „Рідної Школи" під головуванням п. В. Павлюка.

Крім навчання відбуваються часто дитячі імпрези, які дітвору найсильніше притягають. І так дня 25. м. м. відбулася святомиколаївська імпреза, получена зі спільним підвечірком і скромними гостинцями для дітей від св. Миколая. На другий день Різдва, 8. ц. м., влаштовано спільне приняття для учнів при багато заставлених столах. Підчас святомиколаївської імпрези на поклик одного з учнів, що на феріях перебував у Карпатській Україні та в коротких словах представив життя закарпатської сільської дітвори, зібрано на потреби цієї останньої дрібними датками 8.40 н. мк.

Управа „Рідної Школи" у Відні доложить всіх зусиль, щоб свою акцію поглибити й поширити та передовсім зломити байдужність деяких батьків. Значний підем духа під цю пору серед усієї віденської кольонії витворює до цього споиятливе підложжя.

українців, коли українці навпаки — дотримували умови. У всіх 4-ох українських округах було велике зацікавлення виборами, хоч на Мразниці знайшлись одиниці, які на українських картках счеркали українського кандидата та вписували одного вертача, кандидати ОЗН.

В 6. окрузі в Бориславі кандидував з української листи (однак лише для форми) інж. Катиньский, ніби українець, ніби поляк, який видрукував 1.000 карток з трьома жидівськими кандидатами і своєю особою на 4-ому місці та порозкидав поміж жидами. Одначе ані одного сина Ізраїля не зловив на свою вудку.

Подібно поступив також п. Островський, брат львівського президента міста.

Наука з бориславських виборів для інших міст така: **Йдіть до виборів лише самостійно і солідарно, а приготовивши докладно виборчу акцію, здобудете певно те, що виборча ординація дозволяє нам здобути.**

—o—

Здоровий прояв.

IV. виказ.

Крім постійних місячних датків зложили дальше самочинно **з нагоди Різдва Христового на коляду Рідній Школі** (в золотих) отсі ВП.: Кружок Р. Ш. Новосілки Опар. 5.41, родина Івана Бохна, Ярослав 25, Василь і Катерина Косандяк 5, д-р П. Б. з К. 25, д-р Е. К. з К. 25, дир. Антін Коваліцько, Львів 4, Кружок Р. Ш. Добромірка 80, просвітяни — Карів 15, учні Педагогічного Ліцею (з нагоди імянин о. д-ра Василя Лаби) 10.50, Андрій Гбур, Гладишів 4, Церковний Хор, Колодно 22.50, кооператива „Світло", Лаврів 10, Кружок Р. Ш. Камінне 3.70, гр.-кат. уряд парохіяльний Підволочиська 8, кооператива „Згода" Королівка 5, гр.-кат. уряд парохіяльний Тарнава 15.78, Григорій Нестерчук, Людвиківка 5, читальня „Просвіти" Дмитровичі (Ярослав) 10, Дрозд Іван, Зашків біля Львова 5, Анатоль Гунківський, Тернопіль 2, о. Іван Чолган, Іване Пусте 13.50, о. Володимир Гоцький, Колоденко 35, Левко Чикаленко, Воломін біля Варшави 10, читальня „Просвіти" Ляшки Кор. 7.70, Дмитро Жук, Павлова 2, Евгенія Слободян, Варшава 1.50, Северин Іванович, Варшава 2.50, Кружок Р. Ш. Турка н. Стр. (від учительства) 22.50, Кружок Р. Ш. Турка н. Стр. 9.50, адв. Т. Кокорудз, Радимно 2, Журавчак Микола (коляда малих колядників) Східниця 3, Теодор Вибранець, Сокаль 2, кооп. „Відродження" Баличі Подорожні 5, Кружок Р. Ш. Межигірці 16, Марія Козак-Дейнека, Войславичі 7.30, гр. кат. уряд парохіяльний, Милків 8.50, Кружок Р. Ш. Олешів 17.75, Український Кооперативний Банк Надвірна 15, Коцький Петро, Коршилівка 16.65, Комаринський Микола, Кнісело 6, гр.-кат. уряд парохіяльний, Старе Місто 80.40, о. Іван Голойда, Вислок Долішний (Лемківщина) 18.50, Церковне Брацтво Бернадівка 6.70, Кружок Р. Ш. Струсів 20, Народній Банк Буськ 15.

(Продовження буде).

Всі ті, що влаштовують просфори, театральні вистави, концерти, забави та інші імпрези, нехай памятають, що місяць січень — це місяць Рідної Школи і тому ввесь дохід з таких імпрез пересилайте до Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 46.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Субота, 19. січня 1889.

ЙОРДАНСЬКЕ ТОРЖЕСТВО

відбулося у Львові вчора до полудня дуже величаво при сприятливій погоді. Впр. митрополит Сильвестер, окружений крилошанами капітули й іншими священниками проводив повазному походові довкола Ринку, освятив воду й благословив вірних. Ринок був битком повний народу, але порядок панував незвичайно добрий, як рідко котрого року. Співали питомці духовної семинарії.

ЕВРОПА В 1888 РОЦІ.

У статті під таким наголовком читаємо:

„Підставою всього політичного руху в Европі представляється загально соціяльно-економічна боротьба, а до неї прилучується недовірчивість держав до себе, охота поширити або відзискати втрачений вплив і потреба зброєння, що з того виплива. Росія мусіла діяти головно в трьох напрямах: відзискати свій утрачений вплив і значіння в Европі, боронити своїх інтересів на Балкані й закріпляти своє значіння в Азії і ладитись там до рішальної боротьби. В цих трьох напрямах не перестане вона діяти і далі, бо від цього залежить її будучина. Німеччина має головно на оці Францію, вона мусить її ізолювати і тому триматися також здалека від Росії. В цьому мають бути їй помічні Австрія й Італія. Австрії йде головно про втримання свого істнування і тому вона мусить спиратися тільки на Німеччину. Її союз з Росією був би початком її кінця і такому союзові противні не тільки німці, але й мадяри і поляки, яких істнування було б теж загрожене. Італія хоче виборoти собі панівне становище на Середземному Морі і тому тримає з Німеччиною й Австрією. Франція хотіла би відібрати від Німеччини забрані провінції і відзискати свій давний вплив не тільки в Европі, але і в цілому світі, тому її інтереси стоять у суперечности з інтересами Німеччини, Англії й Італії.

ВОЕННА НАРАДА.

Відень, 19. січня. Вчора відбулася в цісарській палаті воєнна нарада під проводом цісаря.

ГІЛЬТОН КЛІВЕР. 4)

Через неґатив.

Рой занімів. Товариш Артюр побив його аргументом, на який він не мав відповіді. То була правда, що вчора він той вирізок оглядав, і що він його приніс назад, і на це Рой міг би присягати. Але якби спитали його про подробиці того факту, то він не міг би вже дати рішучої відповіді. Він видобув свій портфель і перешукав у ньому всі закамарки, перешукав ще раз окремо всі кишені і завів сварку з послугачем Артюра.

— Деж би, до чорта, вона поділася? — хвилювався Рой.

— Про це саме і я хочу довідатися, — відказав Артюр. — Та чи уявляєш ти собі, які наслідки з цього? Ти будеш мусіти дати тій дівчині премію!

Щастя, що людина не відчуває болю від другого удару, заки вона опамятається більше або менше від удару першого. Рой ще не вийшов з першого зачудовання і не міг увійти в друге і з того вийшло, що він лишився надалі задубілим.

Двацять пять фунтів штерлінґів! Воно було б нішо, якби стільки коштувало віднайдення майбутньої жінки, — але видати таку суму якійсь першій ліпшій особі тому, що вона має фірмову посвідку, цього Рой не міг перенести!

Вреші Рой трохи опамятався і заговорив:

— Коли це не та дівчина, то їй не належиться ніяка премія.

— Але вона стверджує, що вона була в тій юрбі і на тому місці, а ми не маємо змоги їй доказати, що біла пляма на світлині то не вона. Я вже підносив свої сумніви щодо тотожности особи, та вона каже, що то якесь крутійство з нашого боку і погрожує процесом.

Рой почув слабкість у ногах і сів. Йому хотілося покинути це місце, вернутися домів і почати на ново розшуки. Але той Артюр намовив Роя до того, щоби ще сам поглянув на того самозванця у спідниці і Рой згодився.

При столику сиділа дівчина, закукурічена мов півень. Коли Рой переступив поріг, видалося йому, що з нього глузують і що хтось умисне перебрав його дівчину в іншу одежу. Але зараз усякі сумніви розійшлися. То не була ніяка перебрана дівчина. Його дівчина не мала на собі ані окулярів, ані старомодної сукні, ані не мала ззаду підстриженого волосся. Він пробував відгадати, як зробила б поліція при описі тої особи у своїх рапортах, де звичайно жінкам підхлібляють. Ця дівчина привабилва, або принайменше непогана. Відчував, що в даному разі міг либ хіба написати, що вона не стара.

Рой глядів на неї білками своїх очей.

Артюр звернувся до неї: „Ось приводжу вам того пана..."

— Ах, так! Бачу вже! — сказала вона. — Всі ті ваші оголошення і обіцянки премії однакові. Річ у тім, щоб таку премію виплатити комусь з вашої бранжі. Але кажу вам, що я була при тій пожежі і стояла на цьому місці і найкраще зробите, коли без вагань виплатите мені мою премію.

— Признаю, що ви формально маєте рацію, але тільки тому, що вирізок світлини десь загубився, а самий неґатив не істнує. Однако з нашого боку нема тут ніякого підступу і вас тут ніхто не знає.

Дівчина підвелася і рішучо заявила: — Коли так, то я вже знаю, куди звернутись.

— Прошу вас ще трохи пождати. Я вже рішився виплатити вам премію.

Очима він дав знак Роєві. Оба вийшли до другої кімнати, і замкнули за собою двері.

— Гарний інтерес! — почав Рой. — Гарну ти придумав ідею! Геніяльна ідея, якою можеш справді похвалитися! Скажи мені, дорогий, чи я буду обовязаний платити кожній дівчині премію, яка тут зголоситься?

— Як довго не найдеться світлина, обовязком твоїм буде платити.

— А кілько таких дівчат, — на твою думку — може зголоситися?

— Коли ця дівчина є досить хитра, то вона поприсилає нам усі свої товаришки і приятельки. Мабуть кожного дня будемо мусіти платити одну премію, доки не найдеться світлина, якою ми могли б доказати неправду.

Рой закусив губи і злісно вказав рукою на двері: „Туди вихід від тебе?" — спитав.

— Туди — відповів Артюр здивовано.

— То прощай! — крикнув Рой і вилетів на вулицю.

Артюр видобув мошонку з грішми і пішов заплатити премію а Рой для ощадности не брав таксівки, лише поїхав дешевим автобусом.

Але Рой не знав того, що тої днини їхала поїздом Іриса до Льондону, таксамо зажурена як він, лише не з тої самої причини. Її таки бачили того дня у місті з тим мужчиною і з того почалася ціла халепа.

Аж тут знов хтось телефонує до Роя в клюбу.

— Гальо! То ти Артюре? А скілько там дівчат зголосилося вже по премію?

— Тобі ще жарти в голові і ти починаєш кепкувати собі з мене! Тобі й не в голові мій протрачений час і надірвана репутація. Я хотів довідатися від тебе, чи ти вже найшов ту світлину чи ні?

— Як я міг її найти, коли її у мене нема!

— А деж вона?

— Її забрав той твій хлопчисько.

— Ох, не плети дурниць! А пригадай собі щось другого. Що сталося з тою клішою, що ти її збив? Де ти дів цю кліщу?

— Я її викинув на смітник.

— Може б ти відшукав того, що дрочить у магістраті вивіз сміття і купив собі у нього дозвіл перешукати всі смітникові скрині?

Рой повісив слухальце, бо справа вже стала безглуздою.

(Далі буде).

українців, коли українці навпаки — дотримували умови. У всіх 4-ох українських округах було велике зацікавлення виборами, хоч на Мразниці знайшлись одиниці, які на українських картках счеркали українського кандидата та вписували одного вертача, кандидати ОЗН.

В 6. окрузі в Бориславі кандидував з української листи (однак лише для форми) інж. Катицький, ніби українець, ніби поляк, який видрукував 1.000 карток з трьома жидівськими кандидатами і своєю особою на 4-ому місці та порозкидав поміж жидами. Одначе ані одного сина Ізраїля не зловив на свою вудку.

Подібно поступив також п. Островський, брат львівського президента міста.

Наука з бориславських виборів для інших міст така: **Йдіть до виборів лише самостійно і солідарно,** а приготовивши докладно виборчу акцію, здобудете певно те, що виборча ординація дозволяє нам здобути.

——o——

Що писало „Діло" 50 років тому.

Субота, 19. січня 1889.

ЙОРДАНСЬКЕ ТОРЖЕСТВО

відбулося у Львові вчора до полудня дуже величаво при сприятливій погоді. Впр. митрополит Сильвестер, окружений крилошанами капітули й іншими священиками проводив поважному походові довкола Ринку, освятив воду й благословив вірних. Ринок був битком повний народу, але порядок панував незвичайно добрий, як рідко котрого року. Співали питомці духовної семинарії.

ЕВРОПА В 1888 РОЦІ.

У статті під таким наголовком читаємо:

„Підставою всього політичного руху в Европі представляється загально соціяльно-економічна боротьба, а до неї прилучується недовірчивість держав до себе, охота поширити або віднискати втрачений вплив і потреба зброєння, що з того випливає. Росія мусіла діяти головно в трьох напрямах: віднискати свій утрачений вплив і значіння в Европі, боронити своїх інтересів на Балкані й закріпляти своє значіння в Азії і ладитись там до рішальної боротьби. В цих трьох напрямах не перестане вона діяти і далі, бо від цього залежить її будучність. Німеччина має головно на оці Францію, вона мусить її пильнувати і тому триматися також здалека від Росії. В цьому мають бути їй помічні Австрія й Італія. Австрії йде головно про втримання свого істнування і тому вона мусить спиратися тільки на Німеччину. Її союз з Росією був би початком її кінця і такому союзові противні не тільки німці, але й мадяри і поляки, яких істнування було б теж загрожене. Італія хоче виборотися собі панівне становище на Середземному Морі і тому тримає з Німеччиною й Австрією. Франція хотіла би відібрати від Німеччини забрані провінції і віднискати свій давний вплив не тільки в Европі, але і в цілому світі, тому її інтереси стоять у суперечности з інтересами Німеччини, Англії й Італії.

ВОЄННА НАРАДА.

Відень, 19. січня. Вчора відбулася в цісарській палаті воєнна нарада під проводом цісаря.

Здоровий прояв.

IV. виказ.

Крім постійних місячних датків зложили дальше самочинно **з нагоди Різдва Христового на коляду Рідній Школі** (в золотих) отсі ВП.: Кружок Р. Ш. Новосілки Опар. 5.41, родина Івана Бохна, Ярослав 25, Василь і Катерина Косандяк 5, д-р П. Б. з К. 25, д-р Е. К. з К. 25, дир. Антін Ковалисько, Львів 4, Кружок Р. Ш. Добромірка 80, просвітяни — Карів 15, учні Педагогічного Ліцею (з нагоди іменин о. д-ра Василя Лаби) 10.50, Андрій Гбур, Гладишів 4, Церковний Хор, Колодно 22.50, кооператива „Світло", Лаврів 10, Кружок Р. Ш. Камінне 3.70, гр.-кат. уряд парохіяльний Підволочиська 8, кооператива „Згода" Королівка 5, гр.-кат. уряд парохіяльний Тарнава 15.78, Григорій Нестерчук, Людвиківка 5, читальня „Просвіти" Дмитровичі (Ярослав) 10, Дрозд Іван, Зашків біля Львова 5, Анатоль Гунківський, Тернопіль 2, о. Іван Чолган, Іване Пусте 13.50, о. Володимир Ґоцький, Коломенко 35, Левко Чикаленко, Воломін біля Варшави 10, читальня „Просвіти" Ляшки Кор. 7.70, Дмитро Жук, Павлова 2, Евгенія Слободян, Варшава 1.50, Северин Іванович, Варшава 2.50, Кружок Р. Ш. Турка н. Стр. (від учительства) 22.50, Кружок Р. Ш. Турка н. Стр. 9.50, адв. Т. Кокорудз, Радимно 2, Журавчак Микола (коляда малих колядників) Східниця 3, Теодор Вибранець, Сокаль 2, кооп. „Відродження" Баличі Подорожні 5, Кружок Р. Ш. Межигірці 16, Марія Козак-Дейнека, Войславичі 7.30, гр. кат. уряд парохіяльний, Милків 8.50, Кружок Р. Ш. Олешів 17.75, Український Кооперативний Банк Надвірна 15, Кокоцький Петро, Коршилівка 16.65, Комаринський Микола, Кнісело 6, гр.-кат. уряд парохіяльний, Старе Місто 80.40, о. Іван Голойда, Вислок Долішний (Лемківщина) 18.50, Церковне Братство Бернадівка 6.70, Кружок Р. Ш. Струсів 20, Народній Банк Буськ 15.

(Продовження буде).

Всі ті, що влаштовують просфори, театральні вистави, концерти, забави та інші імпрези, нехай памятають, що місяць січень — це місяць Рідної Школи і тому ввесь дохід з таких імпрез пересилайте до Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 46.

ГІЛЬТОН КЛІВЕР. 4)

Через неґатив.

Рой занімів. Товариш Артюр побив його аргументом, на який він не мав відповіді. То була правда, що вчора він той вирізок оглядав, і що він його приніс назад, і на це Рой міг би присягати. Але якби спитали його про подробиці того факту, то він не міг би вже дати рішучої відповіді. Він видобув свій портфель і перешукав у ньому всі закамарки, перешукав ще раз окремо всі кишені і завів сварку з послугачем Артюра.

— Деж би, до чорта, вона поділася? — хвилювався Рой.

— Про це саме і я хочу довідатися, — відказав Артюр. — Та чи уявляєш ти собі, які наслідки з цього? Ти будеш мусіти дати тій дівчині премію!

Щастя, що людина не відчуває болю від другого удару, заки вона опамятається більше або менше від удару першого. Рой ще не вийшов з першого зачудовання і не міг увійти в друге і з того вийшло, що він лишився надалі задубілим.

Двацять пять фунтів штерлінгів! Воно було б нішо, якби стільки коштувало віднайдення майбутньої жінки, — але видати таку суму якійсь першій ліпшій особі тому, що вона має фірмову посвідку, цього Рой не міг перенести!

Врешті Рой трохи опамятався і заговорив:

— Коли це не та дівчина, то їй не належиться ніяка премія.

— Але вона стверджує, що вона була в тій юрбі і на тому місці, а ми не маємо змоги їй доказати, що біла пляма на світлині то не вона. Я вже підносив свої сумніви щодо тотожности особи, та вона каже, що то якесь крутійство з нашого боку і погрожує процесом.

Рой почув слабкість у ногах і сів. Йому хотілося покинути це місце, вернутися домів і почати на ново розшуки. Але той Артюр намовив Роя до того, щоби ще сам поглянув на того самозванця у спідниці і Рой згодився.

При столику сиділа дівчина, закукурічена мов півень. Коли Рой переступив поріг, видалося йому, що з нього глузують і що хтось умисне перебрав його дівчину в іншу одежу. Але зараз усякі сумніви розійшлися. То не була ніяка перебрана дівчина. Його дівчина не мала на собі ані окулярів, ані старомодної сукні, ані не мала ззаду підстриженого волосся. Він пробував відгадати, як зробила б поліція при описі тої особи у своїх рапортах, де звичайно жінкам підхлібляють. Ця дівчина привабдива, або принайменше непогана. Відчував, що в даному разі моглиб хіба написати, що вона не стара.

Рой глядів на неї білками своїх очей.

Артюр звернувся до неї: „Ось приводжу вам того пана..."

— Ах, так! Бачу вже! — сказала вона. — Всі ті ваші оголошення і обіцянки премії однакові. Річ у тім, щоб таку премію виплатити комусь з вашої бранжі. Але кажу вам, що я була при тій пожежі і стояла на цьому місці і найкраще зробите, коли без вагань виплатите мені мою премію.

— Признаю, що ви формально маєте рацію, але тільки тому, що вирізок світлини десь загубився, а самий неґатив не істнує. Однако з нашого боку нема тут ніякого підступу і вас тут ніхто не знає.

Дівчина підвелася і рішучо заявила: — Коли так, то я вже знаю, куди звернутись.

— Прошу вас ще трохи пождати. Я вже рішився виплатити вам премію.

Очима він дав знак Роеві. Оба ввійшли до другої кімнати, і замкнули за собою двері.

— Гарний інтерес! — почав Рой. — Гарну ти придумав ідею! Геніяльна ідея, якою можеш справді похвалитися! Скажи мені, дорогий, чи я буду обовязаний платити кожній дівчині премію, яка тут зголоситься?

— Як довго не найдеться світлина, обовязком твоїм буде платити.

— А кілько таких дівчат, — на твою думку — може зголоситися?

— Коли ця дівчина є досить хитра, то вона поприсилає нам усі свої товаришки і приятельки. Мабуть кожного дня будемо мусіти платити одну премію, доки не найдеться світлина, якою ми могли б доказати неправду.

Рой закусив губи і злісно вказав рукою на двері: „Туди вихід від тебе?" — спитав.

— Туди — відповів Артюр здивовано.

— То прощай! — крикнув Рой і вилетів на вулицю.

Артюр видобув мошонку з грішми і пішов заплатити премію а Рой для ощадности не брав таксівки, лише поїхав дешевим автобусом.

Але Рой не знав того, що тої днини їхала поїздом Іриса до Льондону, таксамо зажурена як він, лише не з тої самої причини. Її таки бачив того дня у місті з тим мужчиною і з того почалася ціла халепа.

Аж тут знов хтось телефонує до Роя з клюбу.

— Гальо! То ти Артюре? А скілько таких дівчат зголосилося вже по премію?

— Тобі ще жарти в голові і ти починаєш кепкувати собі з мене! Тобі й не в голові мій протрачений час і надірвана репутація. Я хотів довідатися від тебе, чи ти вже найшов ту світлину чи ні?

— Як я міг її найти, коли її у мене нема!

— А деж вона?

— Її забрав той твій хлопчисько.

— Ох, не плети дурниць! А пригадай собі щось другого. Що сталося з тою кліщою, що ти її збив? Де ти дів цю кліщу?

— Я її викинув на смітник.

— Може б ти відшукав того, що зрештою у магістраті вивіз сміття і купив собі у нього дозвіл перешукати всі смітникові скрині?

Рой повісив слухальце, бо справа вже стала безглуздою.

(Далі буде).

Економічний огляд.

Нормалізація і стандартизація в промислі, торговлі і рільництві.

Повоєнне світове господарство в порівнанні з передвоєнним цілком змінилося. Воно ввело поняття давніше нам незнані, примусило промисл, торговлю й рільництво перейти на нові шляхи, послуговуватися новими засобами в продукції і в продажі своїх виробів. Сьогодні кожний промисловець, купець, навіть рільник мусить свою працю прикладати до вимог, що їх висуває світовий ринок, інакше він залишається позаду, тратить свій труд, вложений у продукування свого товару чи продукту.

Але не тільки промисловець, купець, чи рільник повинен зазнайомитися із тими вимогами світового ринку. Ця справа важна і для пересічного громадянина, бо він саме є споживачем, для якого працює промисл і рільництво.

Основними поняттями й вимогами сьогочасного світового ринку є **нормалізація та стандартизація товарів**, що приходять на ринок у фабричному або півфабричному стані. Пригляньмося, що треба розуміти під цими поняттями.

Розвиток промислу цілого світу спричинив велику ріжнородність тих самих, чи таких самих товарів. Щоб запобігти цілком непотрібній сорокатости товарів і промислових продуктів, почали заводити одноцільність тих товарів покликуючи в поодиноких державах т. зв. нормалізаційні комітети. Сьогодні в світі є 26 таких комітетів у всіх державах, що стоять на відповідному ступні культури. До ряду тих держав належить теж Польща, де в р. 1926. повстав Польський Нормалізаційний Комітет, що співпрацює з надрядною світовою інституцією того роду, якою є Міжнародній Нормалізаційний Комітет у Базилеї.

Які цілі має нормалізація? Нормалізація має на цілі уодностайнити прикмети товарів для цілого промислу і торкається сирівців, готових продуктів, а саме визначує їх прикмети, виміри, форми, знакування, ступінь докладности, виконання, методи досліджування, справджування готового продукту, навіть знарядля, яким виробляється товари. Нормалізація уодностайнює теж умови достави і відбору, навіть способи перехову, пакування, родів товарів і т. д.

Вислідом тієї зорґанізованої праці є зменшення ріжнородних катеґорій товарів, улекшення масової продукції, усунення марнотравности в промислі, обниження коштів продукції і продуктів з одної сторони, з другої — улекшення виміни товарів не лише між провінціями, але й державами, даючи консументам нагоду набувати такі самі роди товару. Вагу тієї праці вже оцінили поодинокі держави і стараються ввести у себе обовязкові норми продукції товарів.

Польський Нормалізаційний Комітет складається з яких 500 співробітників, серед яких працюють професори вищих шкіл, директори більших промислових заведень і концернів, творячи відповідні комісії, у склад яких знову входять представники влади, торговлі і т. д.

Проєкт нормалізації якогось товару або промислового продукту, коли опрацювала його відповідна комісія, оголошують в органі ПНК (Вядомосьці ПКН) на якийсь час, потім впроваджують зголошені інтересованими сторонами поправки і врешті проголошують вже як остаточну норму. В той спосіб опрацьовані норми пристосовують до продукційних, торговельних і господарських умов. Ті норми дають гарантію ретельности товару чи продукту, що врештою можна справдити на підставі рівночасно опрацьованих метод дослідів.

Праця ПНК є трудна, вона надибує багато перепон, але поволі поширюється, а висліди її приймають і в промислі і в торговлі. Нині ще більшість громадян, навіть купців нічого не чула про нормалізацію. Але важнішим є факт, що фабрики не все шанують обовязкові норми. Але такий стан не може довго тривати, скорше чи пізніше настане повна нормалізація в продукції і в товарах.

Нормалізація обіймає всі промислові товари. Всі товари та продукти упорядковано і покликано до життя комісії й підкомісії, які мають завдання ввести відповідні норми для кожного з продуктів. Частину тої праці вже закінчено, решту опрацьовують. Тепер ПНК має щось 60 комісій, підкомісій і секцій, які мають тісний звязок із товарознавством.

Згадати б для прикладу, напр. знормалізований формат канцелярійного паперу, знормалізовання шкільних зшитків, знормалізовану величину цегли, знормалізований поділ заліза, бляхи і т. д.

Не будемо тут вичислювати всіх нормалізаційних комісій, згадаємо тільки деякі, як: папернича, кераміки, цементу, товщів, сталі, міді, мосяжу, шкіри, перетворів з нафти, сортиментів вугілля, тканин, посудин, мясну, меблів і т. д. Все те належить вже до товарознавства, якого вчать у купецьких гімназіях і там докладніше все те обговорюють.

Поза нормами ПНК ще дуже дбайливо опрацьовані урядові норми (ПНУ), військові (НВ), які зрештою здебільша покриваються з нормами Нормалізаційного Комітету. Врешті треба ще згадати про нормалізаційні приписи військової інтендантури та залізничі норми.

Як уже вище згадано, ту доцільну працю ведуть у всіх державах з великим накладом праці та коштів. Вона врешті доведе до знормалізування всіх товарів на світовому ринку, і ті норми будуть обовязувати всіх продуцентів, купців, навіть консументів.

Поза промисловими продуктами маємо в торговлі теж продукти рільничого походження, до яких нормалізація не торкається. Устійнити якісь одностайні прикмети для рільничих продуктів неможливе, бо рільна продукція відбувається в дуже ріжнородних умовинах і залежить від вищої сили, а саме від умовин кліматичних, ґрунту, географічного положення, ботанічних відмін, раси, віку і стану здоровля, врешті і від висоти рільної культури.

Звідтіля маємо далекі ріжниці і неодноцільність під оглядом хемічного складу та ужиткової вартости рільних продуктів. Усе-ж показалося, що в деяких випадках при дуже старанним доборі тих продуктів і при устійненні їх прикмет, характеристичних для якоїсь сорти, при устійненні деяких умов, яким продукт мусить відповідати, рільні продукти можна також водностайнити і піднести в той спосіб їх вартість.

На цьому власне полягає **стандартизація.** Метою стандартизації є:

1) усунути льокальні означування і ґатункування, а ввести на їх місце одностайні засади означування і ґатункування для цілої держави,

2) докладно зясувати і загострити засади означування і ґатункування продукту, щоб у той спосіб уникнути додаткового порядкування, сортування, при чому дуже часто затираються сліди походження продукту,

3) устійнити контролю над продуктами, щоб у той спосіб запевнити заграничному відборцеві стандартизований товар, передбачений принятими загально приписами та охоронити його перед надужиттям у торговлі на підставі устійнених ґатунків продукту.

З практики треба тут сказати, що стандартизація обіймає продукти рільного походження, призначені на експорт, отже: яйця, масло, бекони, смалець і ін. Стандартизацію можна вважати рівнорядною з нормалізацією з тою ріжницею, що нормалізація торкається промислових продуктів, а стандартизація виключно рільних експортових, при чому не лише накидає деякі норми ґатункування, але також змушує продуцента ті приписи точно зберігати, переводячи стислу контролю при продукції і при вивозі.

Стандартизація послуговується вивозовим митом, а саме вона за точно стандартизовані продукти звертає митові ставки і в той спосіб виховує продуцентів. Стандартові приписи на перший погляд утрудняють і обмежують заграничну торговлю, бо збільшують кошти приготування товару до продажі через ґатункування, досліджування й опакування. Але побільшення коштів продукції тут не грає ніякої ролі, бо продуцент дістає вищу ціну за стандартизований продукт, бо він має більший попит і більшу ціну, тоді, як нестандартовий товар має малий попит і звичайно низьку ціну.

Впровадити ті приписи треба конче, бо величезна конкуренція на світових ринках спричинила, що заграничний консумент щораз більше вибагливий. Стандартизація має величезне господарське значіння і є великим кроком вперед у нашім господарськім житті і в заграничній торговлі. Але поза чисто господарською і торговельною сторінкою має вона багато інших додатніх сторін. Вона передовсім підносить рільну культуру ,бо лише культурне рільне господарство може випродукувати продукт, який може числити на експорт.

Це знаємо найкраще на прикладі нашого масла і яєць, які в заграничній торговлі займають одно з перших місць.

Стандартизація не обовязує продуктів, що йдуть на внутрішній ринок, але й тут відчуваємо її вплив. Наш консумент поволі стає вибагливий, вимагає товару доброго, гарно виробленого і відповідно опакованого.

Все це повинні мати на увазі наші продуценти, а в першу чергу повинні познайомитися з нормалізаційними і стандартовими приписами також наші купці і промисловці. **Іч.**

—o—

Положення світового господарства

В ОСВІТЛЕННІ НІМЕЦЬКОГО ІНСТИТУТУ ДЛЯ ДОСЛІДІВ КОНЮНКТУРИ.

В найновішому зшитку господарських дослідів І. д. Д. К. у Берліні находимо ось-таке насвітлення господарської ситуації в світі.

У краях, які потерпіли від господарських потрясень у світі за останнього півтора року, **розвиток конюнктури знову значно покращав.** Щонайменше спинено майже скрізь упадок виробництва і затруднення та зліквідовано надмірну обережність у господарському діланні. В цілій низці держав, особливо у Вел. Британії, Канаді і в менших европейських промислових державах, виробництво і затруднення навіть знову зросли.

Авторитативним державам, отже передусім Німеччині, Японії, Італії і може ще кільком малим державам, — напр. Польщі, — чужою є проблема надпродукції, з якою бориться ліберальні держави. Їх головна турбота міститься радше в тому, як можна сповнити завдання, що їх ставить державна влада господарству, **економічними засобами, які стоять до їх розпорядимости.** Зростаюча в авторитативних державах потреба ввозу може тільки в такій мірі бути корисна для решти світу, в якій ця решта світу зможе бути відборцем товарів і услуг авторитативних держав. Але це є переборщеним ствердженням, що **розбудова господарства в авторитативних державах уже сьогодні в більшій чи меншій мірі тягне за собою розвиток конюнктури в інших европейських державах.**

„Вільне“ світове господарство є під поважним впливом економічної госси (вишки) у Зл. Д. П. Америки. Правда — інвестиційна діяльність тільки несміло йшла слідами зниження конюнктури. Крім Зл. Д. П. А. й Англії розростаються і в усіх інших державах, що належать до „ліберально-господарських кол“ видатки на збροєння, так що взагалі треба рахуватись **зі зростаючим впливом зброєння на хід конюнктури.** Це треба так розуміти, що навіть у державах, що конюнктурально-політично схиляються до пасивности, готова повстати у факті зброєння противага проти широко поширеного інвестиційного зменшення, яке виявляє приватне господарство. Францію врешті розмірно мало заторкнула криза; коли цей край — не вважаючи на те — витримав немов би у тривкій депресії, то причина цього лежить майже виключно у внутрішньо-господарських труднощах, які від років не дають Франції двигнути себе до кращого. Навіть якби і вдалось французькому урядові осягнути його кредитово-політичні цілі, то й тоді чергове ожвавлення приватної інвестиційної діяльности в ніякому разі не було б тривке.

—o—

„Т-ВО РОЗВОЮ ЗЕМ ВСХОДНІХ“ ПРО ПОТРЕБУ ІНВЕСТИЦІЙ В ГАЛИЧИНІ, ВОЛИНІ, НА ПОЛІССЮ І ВИЛЕНЩИНІ.

На засіданні „Т-ва Розвою Зем Всходніх“ 16. ц. м. виголосив промову **марш. Пристор.** Він ствердив, — як подає польська преса, — що історія неоднаково обійшлась з новими землями. **Схід Польщі — то біда, низька культура, дешевий дефіцитовий продаж.** Звідсіля великі ріжниці зі заходом Польщі. Цей стан витворює труднощі, які поглиблює ще й законодавство, переліт [illegible] зарядження, утруднюючи обороноздатність держави та обєднання („зєсполєнє“).

Східні землі домагаються передусім інвестицій в будові залізних, битих і водних шляхів та меліорацій. Ця акція створить рентовність вложених грошей, а [illegible] спричинить більші потреби, затримає населення на місці, збільшить споживання, зменшить безробіття, піднесе культуру життя і **ділатиме додатньо на психіку населення, звязуючи його з державою.**

Після цеї промови воєвода **Бечкович** представив інвестиційні постуляти Виленщини, віцемаршал **Подоський** — Полісся, презес **Крижановський** — Волині і посол **Жибовський** — Східної Галичини.

Економічний огляд.

Нормалізація і стандартизація в промислі, торговлі і рільництві

Повоєнне світове господарство в порівнанні з передвоєнним цілком змінилося. Воно ввело поняття давніше нам незнані, примусило промисл, торговлю й рільництво перейти на нові шляхи, послуговуватися новими засобами в продукції і в продажі своїх виробів. Сьогодні кожний промисловець, купець, навіть рільник мусить свою працю прикладати до вимог, що їх висуває світовий ринок, інакше він залишається позаду, тратить свій труд, вложений у продукування свого товару чи продукту.

Але не тільки промисловець, купець, чи рільник повинен зазнайомитися із тими вимогами світового ринку. Ця справа важна і для пересічного громадянина, бо він саме є споживачем, для якого працює промисл і рільництво.

Основними поняттями й вимогами сьогочасного світового ринку є **нормалізація та стандартизація товарів**, що приходять на ринок у фабричному або півфабричному стані. Пригляньмося, що треба розуміти під цими поняттями.

Розвиток промислу цілого світу спричинив велику ріжнородність тих самих, чи таких самих товарів. Щоб запобігти цілком непотрібній сорокатости товарів і промислових продуктів, почали заводити одноцільність тих товарів всі ключуючи в поодиноких державах т. зв. нормалізаційні комітети. Сьогодні в світі є 26 таких комітетів у всіх державах, що стоять на відповідному ступні культури. До ряду тих держав належить теж Польща, де в р. 1926. повстав Польський Нормалізаційний Комітет, що співпрацює з надрядною світовою інституцією того роду, якою є Міжнародній Нормалізаційний Комітет у Базилеї.

Які цілі має нормалізація? Нормалізація має на цілі одностайнити прикмети товарів для цілого промислу і торкається сирівців, готових продуктів, а саме визначує їх прикмети, виміри, форми, знакування, ступінь докладности, виконання, методи досліджування, справджування готового продукту, навіть знаряддя, яким виробляються товари. Нормалізація одностайнює теж умови достави і відбору, навіть способи перехову, пакування, родів товарів і т. д.

Вислідом тієї зорганізованої праці є зменшення ріжнородних катеґорій товарів, улекшення масової продукції, усунення марнотравности в промислі, обниження коштів продукції і продуктів з одної сторони, з другої — улекшення виміни товарів не лише між провінціями, але й державами, даючи консументам нагоду набувати такі самі роди товару. Вагу тієї праці вже оцінили поодинокі держави і стараються ввести у себе обовязкові норми продукції товарів.

Польський Нормалізаційний Комітет складається з яких 500 співробітників, серед яких працюють професори вищих шкіл, директори більших промислових заведень і концернів, творячи відповідні комісії, у склад яких знову входять представники влади, торговлі і т. д.

Проєкт нормалізації якогось товару або промислового продукту, коли опрацювала його відповідна комісія, оголошують в органі ПНК (Вядомосьці ПКН) на якийсь час, потім впроваджують зголошені інтересованими сторонами поправки і врешті проголошують вже як остаточну норму. В той спосіб опрацьовані норми пристосовують до продукційних, торговельних і господарських умов. Ті норми дають гарантію ретельности товару чи продукту, що врештою можна справдити на підставі рівночасно опрацьованих метод дослідів.

Праця ПНК є трудна, вона надибує багато перепон, але поволі поширюється, а вислідн її приймають і в промислі і в торговлі. Нині ще більшість громадян, навіть купців нічого не чула про нормалізацію. Але важнішим є факт, що фабрики не все шанують обовязкові норми. Але такий стан не може довго тривати, скорше чи пізніше настане повна нормалізація в продукції і в товарах.

Нормалізація обіймає всі промислові товари. Всі товари та продукти упорядковано і покликано до життя комісії й підкомісії, які мають завдання ввести відповідні норми для кожного з продуктів. Частину тої праці вже зладжено, решту опрацьовують. Тепер ПНК має щось 60 комісій, підкомісій і секцій, які мають тісний звязок із товарознавством.

Згадати б для прикладу, напр. знормалізований формат канцелярійного паперу, знормалізовання шкільних зшитків, знормалізовану величину цегли, знормалізований поділ заліза, бляхи і т. д.

Не будемо тут вичислювати всіх нормалізаційних комісій, згадаємо тільки деякі, як: папірнича, кераміки, цементу, товщів, сталі, міді, мосяжу, шкіри, перетворів з нафти, сортиментів вугілля, тканин, посудин, мясиу, меблів і т. д. Все те належить вже до товарознавства, якого вчать у купецьких гімназіях і там докладніше все те обговорюють.

Поза нормами ПНК ще дуже дбайливо опрацьовані урядові норми (ПНУ), військові (НВ), які зрештою здебільша покриваються з нормами Нормалізаційного Комітету. Врешті треба ще згадати про нормалізаційні приписи військової інтендантури та залізничі норми.

Як уже вище згадано, ту доцільну працю ведуть у всіх державах з великим накладом праці та коштів. Вона врешті доведе до знормалізування всіх товарів на світовому ринку, і ті норми будуть обовязувати всіх продуцентів, купців, навіть консументів.

Поза промисловими продуктами маємо в торговлі теж продукти рільничого походження, до яких нормалізація не торкається. Устійнити якісь одностайні прикмети для рільничих продуктів неможливе, бо рільна продукція відбувається в дуже ріжнородних умовинах і залежить від вищої сили, а саме від умовин кліматичних, ґрунту, ґеоґрафічного положення, ботанічних відмін, раси, віку і стану здоровля, врешті і від висоти рільної культури.

Звідтіля маємо далекі ріжниці і неодноцільність під оглядом хемічного складу та уживкової вартости рільних продуктів. Усе-ж показалося, що в деяких випадках при дуже старанним доборі тих продуктів і при устійненні їх прикмет, характеристичних для якоїсь сорти, при устійненні деяких умов, яким продукт мусить відповідати, рільні продукти можна також водностайнити і піднести в той спосіб їх вартість.

На цьому власне полягає **стандартизація**. Метою стандартизації є:

1) усунути льокальні означування і ґатункування, а ввести на їх місце одностайні засади означування і ґатункування для цілої держави,

2) докладно зясувати і загострити засади означування і ґатункування продукту, щоб у той спосіб уникнути додаткового порядкування, сортування, при чому дуже часто затираються сліди походження продукту,

3) устійнити контролю над продуктами, щоб у той спосіб запевнити заграничному відборцеві стандартизований товар, передбачений принятими загально приписами та охоронити його перед надуживанням у торговлі на підставі устійнених ґатунків продукту.

З практики треба тут сказати, що стандартизація обіймає продукти рільного походження, призначені на експорт, отже: яйця, масло, бекони, смалець і ін. Стандартизацію можна вважати рівнорядною з нормалізацією з тою ріжницею, що нормалізація торкається промислових продуктів, а стандартизація виключно рільних експортових, при чому не лише накидає деякі норми ґатункування, але також змушує продуцента ті приписи точно зберігати, переводячи стислу контролю при продукції і при вивозі.

Стандартизація послуговується вивозовим митом, а саме вона за точно стандартизовані продукти звертає митові ставки і в той спосіб виховує продуцентів. Стандартові приписи на перший погляд утруднюють і обмежують заграничну торговлю, бо збільшують кошти приготування товару до продажі через ґатункування, досліджування й опакування. Але побільшення коштів продукції тут не грає ніякої ролі, бо продуцент дістає вищу ціну за стандартизований продукт, бо він має більший попит і більшу ціну, тоді, як нестандартовий товар має малий попит і звичайно низьку ціну.

Впровадити ті приписи треба конче, бо величезна конкуренція на світових ринках спричинила, що заграничний консумент щораз більше вибагливий. Стандартизація має величезне господарське значіння і є великим кроком вперед у нашім господарськім житті і в заграничній торговлі. Але поза чисто господарською і торговельною сторінкою має вона багато інших додатніх сторін. Вона передовсім підносить рільну культуру, бо лише культурне рільне господарство може випродукувати продукт, який може числити на експорт.

Це знаємо найкраще на прикладі нашого масла і яєць, які в заграничній торговлі займають одно з перших місць.

Стандартизація не обовязує продуктів, що йдуть на внутрішній ринок, але й тут відчуваємо її вплив. Наш консумент поволі стає вибагливий, вимагає товару доброго, гарно виробленого і відповідно опакованого.

Все це повинні мати на увазі наші продуценти, а в першу чергу повинні познайомитися з нормалізаційними і стандартовими приписами також наші купці і промисловці. Іч.

—o—

Положення світового господарства

В ОСВІТЛЕННІ НІМЕЦЬКОГО ІНСТИТУТУ ДЛЯ ДОСЛІДІВ КОНЮНКТУРИ.

В найновішому зшитку господарських дослідів І. д. Д. К. у Берліні находимо ось-таке насвітлення господарської ситуації в світі.

У краях, які потерпіли від господарських потрясень у світі за остатнього півтора року, **розвиток конюнктури знову значно покращав**. Щонайменше спинено майже скрізь упадок виробництва і затруднення та зліквідовано надмірну обережність у господарськову діянні. В цілій низці держав, особливо у Вел. Британії, Канаді і в менших европейських промислових державах, виробництво і затруднення навіть знову зросли.

Авторитативним державам, отже передусім Німеччині, Японії, Італії і може ще кільком малим державам, — напр. Польщі, — чужою є проблема надпродукції, з якою боряться ліберальні держави. Їх головна турбота міститься радше в тому, як можна сповнити завдання, що їх ставить державна влада господарству, **економічними засобами, які стоять до їх розпорядимости**. Зростаюча в авторитативних державах потреба вивозу може тільки в такій мірі бути користна для решти світу, в якій ця решта світу зможе бути відборцем товарів і услуг авторитативних держав. Але не є переборщеним ствердження, що **розбудова господарства в авторитативних державах уже сьогодні в більшій чи меншій мірі тягне за собою розвиток конюнктури в інших европейських державах.**

„Вільне" світове господарство є під поважним впливом економічної госси (звишки) у Зл. Д. П. Америки. Поволи — інвестиційна діяльність тільки несміло йшла слідами звишки конюнктури. Крім Зл. Д. П. А. й Англії розростаються і в усіх інших державах, що належать до „ліберально-господарських кол" видатки на зброєння, так що назагал треба рахуватись **зі зростаючим впливом зброєння на хід конюнктури**. Це треба так розуміти, що навіть у державах, що конюнктурально-політично схиляються до пасивности, готові поволи у факті зброєння противага проти широко поширеного інвестиційного звуження, яке вплинуло на приватне господарство. Францію врешті розмірно мало заторкнула криза; колиж цей край — не вважаючи на те — витримав немов би у тяжкій депресії, то причина цього лежить майже виключно у внутрішньо-господарських труднощах, які від років не дають Франції двигнути себе до кращого. Навіть якби і вдалось французькому урядові осягнути його кредитово-політичні цілі, то й тоді чергове оживлення приватної інвестиційної діяльности в ніякому разі не було б тривке.

—o—

„Т-ВО РОЗВОЮ ЗЕМ ВСХОДНІХ" ПРО ПОТРЕБУ ІНВЕСТИЦІЯ В ГАЛИЧИНІ, ВОЛИНІ, НА ПОЛІССЮ І ВИЛЕНЩИНІ.

На засіданні „Т-ва Розвою Зем Всходніх" 16. ц. м. виголосив промову **марш. Пристор**. Він ствердив, — як подає польська преса, — що історія неоднаково обійшлась з новими землями. **Схід Польщі — то біда, низька культура, дешевий дефіцитовий продаж.** Звідсіля великі ріжниці зі заходом Польщі. Цей стан витворює труднощі, які поглиблює ще й законодавство, переоцінені зарядження, утруднюючи оборонність держави та обєднання („зесполенє").

Східні землі домагаються передусім інвестицій з будові залізних, битих і водних шляхів та меліорацій. Ця акція створить рентовність вложених грошей, а гріш спричинить більші потреби, затримає населення на місці, збільшить споживання, зменшить безробіття, піднесе культуру життя і **ділатиме додатньо на психіку населення, звязуючи його з державою.**

Після цеї промови воєвода **Бечкович** представив інвестиційні постуляти Віленщини, віцемаршал **Подоський** — Полісся, презес **Крижановський** — Волині і посол **Жиборський** — Східної Галичини.

Сторінка без політики.

„Бог“, що грабує своїх приклонників.

Чимало писали ми вже про ріжних модерних „пророків“, що голосять спасення світу і при тому оглядаються, чи число визнавців нової віри відповідно збільшується та чи одночасно зі збільшенням прихильників збільшується теж і прихід із „добровільних“ жертв. Рекорд ріжних пророків та навіть одного „бога“ поставила як завжди Америка. Ми вже писали про американського чорного бога, за яким шаліють мурини та який чимало клопоту приносить американському урядові.

Та виявляється, що не тільки Америка має монополь на ріжних пророків, проповідників, сектярів і до них подібних ріжного роду обманців. Сирія, про яку тепер так багато пишуть часописи світа у звязку з тим, що вона намагається скинути французький протекторат, позавидувала американцям їх богів і собі випродукувала своєрідного „бога“. Виступи того бога стали в недавніх часах гомінкі не тільки в самій Сирії, але в цілому Близькому Сході. Новий Бог носить небагатомовне прізвище Слейман, чи як хто хоче, Соліман Мурхед.

Таємничий пустельник.

Мурхед не є зовсім новою постатю в Сирії. Перед двацяти роками мешканці сіл положених недалеко середземноморської пристані Лятакії бачили часто в горах мужчину, приблизно в середніх роках, який мешкав самітній у печері, харчувався тільки молоком, не пив, не курив і всім селянам оповідав, що він є „богом“ нової віри, що він має дар передсказувати майбутнє та вміє оберігати людей перед злом

Вістка про те, що в горах появився новий пророк пішла між населення. Альоїти, які замешкують надморські околиці, мусулмани, але незвичайно податливі на ріжнородні релігійні „новинки“. Адже ніхто інший, лиш саме вони приняли науку Алі-я (тому теж вони так називаються), яка лиш у подробицях ріжниться від правдивої магометанської віри.

„Бог“ робить каріеру.

Тому теж альоїти дуже швидко скористали з такої доброї нагоди і спровадили нового пророка до місцевости Рабулі, дали йому дім, худобу і все те, що на господарстві потрібне. А все лиш тому, щоб „бог“ перебував постійно з ними та хоронив їх перед лихом. Згодом Мурхед зєднав собі чимраз більшу скількість прихильників, хоч його „релігія“ засадничо в нічому не ріжнилася від давньої. Він не створив теж і нової секти. Зате Мурхед вважав себе паном всіх своїх вірних, начальником, творцем та добродієм, що їм все дає. Вкінці Мурхед здобув собі кількадесять тисяч прихильників, які вибрали його послом до… сирійського парляменту. Там „бог“ намагався поширювати теж свою науку, але посли виявилися великими недовірками, висміяли Мурхеда, який після тієї невдачі рішив працювати тільки на старому терені, значить в околицях Лятакії.

Немилосерний „бог“.

„Бог“ альоїтів не був би нічим іншим, як звичайним обманцем, якби не те, що він почав вживати ріжних ходів супроти своїх вірних та не наслідки, які витворилися після тих ходів. Отже коли минули літа і новий „бог“ закріпив свою „віру“ чи пак владу, він почав кидати гасла, що все те, що мають вірні, є його власністю. „Вірні“ прийняли таке рішення без нарікань. Найліпшу частину своїх жнив та свого дорібку віддавали „богові“, самі-ж працювали в поті чола на своїх розлогих полях.

Відтак Мурхед проголосив, що всі жінки й доньки його „вірних“ є його власністю і що він має право їх продавати за відповідним окупом, або забирати їх до своїх гаремів.

Альоїти терпеливі і спокійні селяни погодилися й на те, тільки запротестували проти тих прав, що їх собі „бог“ присвоював до їх жінок.

Несамовитий вплив.

На чому спирається тайна тої майже необмеженої влади дивоглядного „бога“, важко сказати. Він не має ні дару красномовности, не має теж ніякого знання, не відзначається ні красою, ні поставою. Мурхед — це малий собі чоловічок, череватий, із кривими тонкими ногами та великою випукластою головою. При тому він ходить завжди в подертому сурдуті.

Не зважаючи на всі ті хиби, він має майже необмежену владу над своїми „вірними“, які свято йому вірять і заявляють, що лиш він один може оберегти їх перед нещастями та хоробами.

Тому, що Мурхед не спричинює французькій адміністрації майже ніякого клопоту, французька влада толерує його „віру“ та його самого, вважаючи його нешкідливим шарлятаном, який зумів своїми словами опутати кількадесять тисяч арабів.

Ориґінальне оголошення.

„Куплю пса, що знає французьку мову“.

В одному швайцарському щоденнику появилося таке оголошення: „Куплю пса, що знає французьку мову“.

Неодин, що прочитав таке оголошення, похитав счудований головою, мовляв, що за дивогляд. Автім таке оголошення могло в першу чергу обурити французів. Та виходить, що таке оголошення не є зовсім дивоглядом, якби воно спершу здавалося. Бо виявляється, що таке оголошення має своє оправдання.

Хто мав до діла зі собаками мусить ствердити, що собаки знають багато слів не лиш на означення предмету, але й людини. Нема теж сумніву, що пес лучить поодинокі зачуті людські слова в загальні поняття. Значить, деякі предмети, чи функції лучаться в собачій памяті з відповідними словами. В такий приблизно спосіб відбувається процес в голові малої дитини.

Тому теж таке оголошення зовсім не є дивоглядом. Навпаки, воно зовсім зрозуміле, коли хтось, хто купує пса, звертає увагу на те, чи пес буде його розуміти.

Найновіші докази стверджують, що звірята вміють між собою порозумітися. Вчені, які прослідживали голоси поодиноких звірят та птахів прийшли до висновку, що деякі звірята добувають зі себе багато ріжних звуків, якими виявляють своє „почування“.

Тільки голоси, які виявляють страх і біль у всіх звірят однакові. При тому годиться відмітити, що чоловік із болю, чи перестраху теж добуває зі себе голоси подібні до звірячих.

Пси, як вийнятково інтеліґентні звірята, вміють виявляти голосом цілу ґаму почувань, не тільки радість, гнів чи страх вміють собаки виявити, але теж ріжні, більше скомпліковані почування.

Очевидно пес, який перебуває постійно з людьми, запамятує деяку кількість слів. Ясно, що пес, який запамятав собі німецькі слова, не буде реаґувати на французькі прикази. Отже можна в такім випадку сказати, що вміє тільки німецьку мову.

Відома річ, що навіть у менажеріях звірятами опікуються постійно люди тієї національности, до якої мови звірята вже привикли. Слоні імпортовані з Індії до Европи накоюють в зоольоґічних городах багато накостей, заки вони навчаться розуміти прикази в місцевій мові.

Єпископ мусів жертвувати мантію.

Селяни полудневої Сербії дуже забобоні. Зокрема вони вірять, що кусники мантії, в якій єпископ відправляв Службу Божу, приносять кожному, хто такий кусник буде мати, щастя.

Недавно в селі Покраічево відбувалося посвячення церкви. Посвячення довершив православний єпископ зі Скоплія. Мешканці села рішили використати нагоду, що в них зявився єпископ, щоб запастися кусниками мантії. По посвяченні церкви вони кинулися юрбою до єпископа, щоб поділити між себе мантію. Священики почали протестувати, переконувати, пояснювати, намагаючися оберегти єпископа перед такою непотрібною пригодою. Даремне, юрба тиснулася чимраз більше. Тоді єпископ, який бачив на що заноситься, рішився на крайне. Він скинув мантію та хотів її кинути між юрбу, щоб усі поділили між себе мантію.

Та парох тієї темної парохії виявив більше притомности думки, відібрав мантію від єпископа та велів церковній прислузі потяти її на дрібні кусники, щоб таким чином всіх обділити. Очевидно, що забобонні селяни були з такого рішення дуже вдоволені. Найважніше те, що таким чином вдалося вийти з тої пригоди без жертв, бо підчас натиску юрби був би не тільки єпископ вийшов потурбований, але напевне було б згинуло кільканацять людей в тій юрбі, що там зібралася.

Баль прошаків.

У Сараєві істнує союз прошаків під назвою „Лінивство“. Той союз уладив недавно великий карнаваловий баль, як кожного року. Як той баль виглядає? Справді доволі ориґінально. Ніхто з учасників, очевидно членів, не сміє появитися на салі в іншім одязі, як лиш у драному. При тому свіжо оголені не мають права вступу. При вході на салю мусять вони піддатися ревізії, щоб комітетові могли переконатися чи гості мають відповідну скількість готівки, значить 10 динарів на особу. На тому балі гості курять найдешевші папіроски, пють поганий чай та їдять бульбяні й кукурузяні паляниці.

„Мистецька програма“ незвичайно ріжнородна та весела. Не зважаючи на таку веселу програму, нікому з учасників балю не вільно розсміятися. Хто розсміється, того комітет та інші учасники забави миттю викидають за двері.

Переслати самочинно гідну коляду на Рідну Школу у Львові, вул. Сикстуська 46 — це моральний обовязок кожного українця і кожної української установи.

ВЕСЕЛЕ.

ТІЛЬКИ ПОЧАТКИ ВАЖКІ.

Пані Лена має песика. Пані Лена дістала того песика щойно вчора. Пані Лена кличе песика і вкінці кричить.

Тоді її муж каже:

— Дай спокій! Пес не буде тебе слухати.

На те Лена усміхаючися:

— З тобою теж мала я спершу труднощі.

ЧЕСТИЛЮБИВИЙ.

Директор великої фірми приймає якогось молодого кандидата на посаду і ставить йому найріжнородніші питання. Вкінці питається:

— А чи ви дуже честилюбивий?

— Ще як! — відповідає молодий кандидат коротко та ядерно. — Я не заспокоюся, аж не сидітиму на вашому місці.

Сторінка без політики.

„Бог“, що грабує своїх прихильників.

Чимало писали ми вже про ріжних модерних „пророків“, що голосять спасення світу і при тому оглядаються, чи число визнавців нової віри відповідно збільшується та чи одночасно зі збільшенням прихильників збільшується теж і прихід із „добровільних“ жертв. Рекорд ріжних пророків та навіть одного „бога“ поставила як завжди Америка. Ми вже писали про американського чорного бога, за яким шаліють мурини та який чимало клопоту приносить американському урядові.

Та виявляється, що не тільки Америка має монополь на ріжних пророків, проповідників, сектярів і до них подібних ріжного роду обманців. Сирія, про яку тепер так багато пишуть часописи світа у звязку з тим, що вона намагається скинути французький протекторат, позавидувала американцям їх богів і собі випродукувала своєрідного „бога“. Виступи того бога стали в недавніх часах голосні не тільки в самій Сирії, але в цілому Близькому Сході. Новий Бог носить небагатомовне прізвище Слейман, чи як хто хоче, Соліман Мурхед.

Таємничий пустельник.

Мурхед не є зовсім новою постаттю в Сирії. Перед двацяти роками мешканці сіл положених недалеко середземноморської пристані Латакії бачили часто в горах мужчину, приблизно в середніх роках, який мешкав самітній у печері, харчувався тільки молоком, не пив, не курив і всім селянам оповідав, що він є „богом“ нової віри, що він має дар передсказувати майбутнє та вміє оберігати людей перед злом.

Вістка про те, що в горах появився новий пророк пішла між населення. Альоїти, які замешкують надморські околиці, мусулмани, але незвичайно податливі на ріжнородні релігійні „новинки“. Алже ніхто інший, лиш саме вони приняли науку Алі-я (тому теж вони так називаються), яка лиш у подробицях ріжниться від правдивої магометанської віри.

„Бог“ робить карієру.

Тому теж альоїти дуже швидко скористали з такої доброї нагоди і спровадили нового пророка до місцевости Рабулі, дали йому дім, худобу і все те, що на господарстві потрібне. А все лиш тому, щоб „бог“ перебував постійно з ними та хоронив їх перед лихом. Згодом Мурхед зєднав собі чимраз більшу скількість прихильників, хоч його „релігія“ засадничо в нічому не ріжнилася від давньої. Він не створив теж і нової секти. Зате Мурхед вважав себе паном всіх своїх вірних, начальником, творцем та добродієм, що їм все дає. Вкінці Мурхед здобув собі кількадесять тисяч прихильників, які вибрали його послом до... сирійського парляменту. Там „бог“ намагався поширювати теж свою науку, але посли виявилися великими недовірками, висміяли Мурхеда, який після тієї невдачі рішив працювати тільки на старому терені, значить в околицях Латакії.

Немилосерний „бог“.

„Бог“ альоїтів не був би нічим іншим, як звичайним обманцем, якби не те, що він почав вживати ріжних ходів супроти своїх вірних та не наслідки, які витворилися після тих ходів. Отже коли минули літа і новий „бог“ закріпив свою „віру“ чи пак владу, він почав кидати гасла, що все те, що мають вірні, є його власністю. „Вірні“ прийняли таке рішення без нарікань. Найліпшу частину своїх жнив та свого дорібку віддавали „богові“, самі-ж працювали в поті чола на своїх розлогих полях.

Відтак Мурхед проголосив, що всі жінки й доньки його „вірних“ є його власністю і що він має право їх продавати за відповідним окупом, або забирати їх до своїх гаремів.

Альоїти терпеливі і спокійні селяни погодилися й на те, тільки запротестували проти тих прав, що їх собі „бог“ присвоював до їх жінок.

Несамовитий вплив.

На чому спирається тайна тої майже необмеженої влади дивоглядного „бога“, важко сказати. Він не має ні дару красномовности, не має теж ніякого знання, не відзначається ні красою, ні поставою. Мурхед — це малий собі чоловічок, череватий, із кривими тонкими ногами та великою випукластою головою. При тому він ходить завжди в подертому сурдуті.

Не зважаючи на всі ті хиби, він має майже необмежену владу над своїми „вірними“, які свято йому вірять і заявляють, що лиш він один може оберегти їх перед нещастями та хоробами.

Тому, що Мурхед не спричинює французькій адміністрації майже ніякого клопоту, французька влада толерує його „віру“ та його самого, вважаючи його нешкідливим шарлятаном, який зумів своїми словами опутати кількадесять тисяч арабів.

Оригінальне оголошення.

„Куплю пса, що знає французьку мову“.

В одному швайцарському щоденнику появилося таке оголошення: „Куплю пса, що знає французьку мову“.

Неодин, що прочитав таке оголошення, покитав счудований головою, мовляв, що за дивогляд. Автім таке оголошення могло в першу чергу обурити французів. Та виходить, що таке оголошення не є зовсім дивоглядом, якби воно сперіпу здавалося. Бо виявляється, що таке оголошення має своє оправдання.

Хто мав до діла зі собаками мусить ствердити, що собаки знають багато слів не лиш на означення предмету, але й людини. Нема теж сумніву, що пес лучить поодинокі зачуті людські слова в загальні поняття. Значить, деякі предмети, чи функції лучаться в собачій памяті з відповідними словами. В такий приблизно спосіб відбувається процес в голові малої дитини.

Тому теж таке оголошення зовсім не є дивоглядом. Навпаки, воно зовсім зрозуміле, коли хтось, хто купує пса, звертає увагу на те, чи пес буде його розуміти.

Найновіші докази стверджують, що звірята вміють між собою порозумітися. Вчені, які прослідкували голоси поодиноких звірят та птахів прийшли до висновку, що деякі звірята добувають зі себе багато ріжних звуків, якими виявляють своє „почування“.

Тільки голоси, які виявляють страх і біль у всіх звірят однакові. При тому годиться відмітити, що чоловік із болю, чи перестраху теж добуває зі себе голоси подібні до звірячих.

Пси, як виїмково інтеліґентні звірята, вміють виявляти голосом цілу ґаму почувань, не тільки радість, гнів чи страх вміють собаки виявити, але теж ріжні, більше скомпліковані почування.

Очевидно пес, який перебуває постійно з людьми, запамятує деяку кількість слів. Ясно, що пес, який запамятав собі німецькі слова, не буде реагувати на французькі прикази. Отже можна в такім випадку сказати, що вміє тільки німецьку мову.

Відома річ, що навіть у менажеріях звіратами опікуються постійно люди тієї національности, до якої мови звірята вже привикли. Слоні імпортовані з Індії до Европи накоюють в зоольогічних городах багато пакостей, заки вони навчаться розуміти прикази в місцевій мові.

Епископ мусів жертвувати мантію.

Селяни полудневої Сербії дуже забобонні. Зокрема вони вірять, що кусники мантії, в якій епископ відправляв Службу Божу, принесуть кожному, хто такий кусник буде мати, щастя.

Недавно в селі Покраїчево відбувалося посвячення церкви. Посвячення довершив православний епископ зі Скоплія. Мешканці села рішили використати нагоду, що в них зявився епископ, щоб запастися кусниками мантії. По посвяченні церкви вони кинулися юрбою до епископа, щоб поділити між себе мантію. Священики почали протестувати, переконувати, пояснювати, намагаючися оберегти епископа перед такою непотрібною пригодою. Даремно, юрба тиснулася чимраз більше. Тоді епископ, бачив на що заноситься, рішився на крайне. Він скинув мантію та хотів її кинути між юрбу, щоби усі поділили між себе мантію.

Та парох тієї темної парохії виявив більше притомности думки, відібрав мантію від епископа та велів церковній прислузі потяти її на дрібні кусники, щоб таким чином всіх обділити. Очевидно, що забобонні селяни були з такого рішення дуже вдоволені. Найважніше те, що таким чином вдалося вийти з тої пригоди без жертв, бо підчас натиску юрби був би не тільки епископ вийшов потурбований, але напевне було б згинуло кільканацять людей в тій юрбі, що там зібралася.

Баль прошаків.

У Сараєві істнує союз прошаків під назвою „Лінивство“. Той союз уладив недавно великий карнаваловий баль, як кожного року. Як же той баль виглядає? Справді доволі оригінально. Ніхто з учасників, очевидно членів, не сміє появитися на салі в іншім одязі, як лиш у драній одежі. При тому свіжо оголені не мають права вступу. При вході на салю мусять вони піддатися ревізії, щоб комітетові могли переконатися чи гості мають відповідну скількість готівки, значить 10 динарів на особу. На тому балі гості курять найдешевші папіроски, пють поганий чай та їдять бульбяні й кукурузяні паляниці.

„Мистецька програма“ незвичайно ріжнородна та весела. Не зважаючи на таку веселу програму, нікому з учасників балю не вільно розсміятися. Хто розсміється, того комітетові та інші учасники забави миттю викидають за двері.

Переслати самочинно гідну коляду на Рідну Школу у Львові, вул. Сикстуська 46 — це моральний обовязок кожного українця і кожної української установи.

ВЕСЕЛЕ.

ТІЛЬКИ ПОЧАТКИ ВАЖКІ.

Пані Лена має песика. Пані Лена дістала того песика щойно вчора. Пані Лена кличе песика і вкінці кричить.

Тоді її муж каже:

— Дай спокій! Пес не буде тебе слухати.

На те Лена усміхаючися:

— З тобою теж мала я спершу труднощі.

ЧЕСТИЛЮБИВИЙ.

Директор великої фірми приймає молодого кандидата на посаду і ставить йому найріжнородніші питання. Вкінці питається:

— А чи ви дуже честилюбивий?

— Ще як! — відповідає молодий мужчина коротко та ядерно. — Я не заспокоюся, аж сидітиму на вашому місці.

Вибори до Карпато-Українського Сойму 12. лютого ц. р.

ВИБОРЧІ ЛИСТИ МУСЯТЬ БУТИ ЗГОЛОШЕНІ ДО НЕДІЛІ 22. Ц. М.

КАРПАТОУКРАЇНСЬКА ПРЕСОВА СЛУЖБА ПОДАЄ З ХУСТУ: [illegible]ІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ КАР[ПА]ТСЬКОЇ УКРАЇНИ РОЗПИСАЛО ВИБОРИ [ДО] ПЕРШОГО КАРПАТОУКРАЇНСЬКОГО [СОЙМУ]. ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО РОЗПИСАННЯ ВИБОРІВ ПОЯВИЛОСЯ В УРЯДОВИХ ОГОЛО[ШЕ]ННЯХ, РОЗЛІПЛЕНИХ НА МУРАХ ХУСТУ [І] ВСІХ МІСЦЕВОСТЕЙ КАРПАТСЬКОЇ У[К]РАЇНИ. ОДНОЧАСНО ПРОГОЛОШЕННЯ ПРО РОЗПИСАННЯ ВИБОРІВ ПОЯВИЛОСЯ В УРЯДОВОМУ ВІСТНИКУ ДЕРЖАВНИХ ЗАКОНІВ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

ВИБОРИ ВИЗНАЧЕНО НА ДЕНЬ 12. ЛЮТОГО Ц. Р. ПЕРШИЙ КАРПАТОУКРАЇНСЬКИЙ СОЙМ БУДЕ СКЛАДАТИСЯ З 32 ПОСЛІВ.

ПОЯВИЛОСЯ ТЕЖ ОГОЛОШЕННЯ ПРО ОКРУЖНІ ВИБОРЧІ КОМІСІЇ. МІСТО ХУСТ МАТИМЕ ВИБОРЧУ КОМІСІЮ Ч. 11.

ЛИСТИ КАНДИДАТІВ МУСЯТЬ БУТИ ЗГОЛОШЕНІ ДО ГОЛОВНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ, ЗГІДНО З КОНСТИТУЦІЄЮ, НА 21 ДНІВ ПЕРЕД ВИБОРАМИ, ЗНАЧИТЬ ДО НЕДІЛІ 22. Ц. М. ДО ГОДИНИ 12. ВПОЛУДНЕ. ПРОГОЛОШЕННЯ ВИБОРІВ ПІДПИСАВ О. Д-Р А. ВОЛОШИН, ЯК ПРЕМІЄР ТА МІНІСТР ВНУТРІШНІХ СПРАВ.

•

ГОЛОВНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ.

У ВІСТНИКУ ДЕРЖАВНИХ ЗАКОНІВ ПОЯВИЛОСЯ ТЕЖ ОГОЛОШЕННЯ ПРО ІМЕНУВАННЯ ГОЛОВНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ. ГОЛОВОЮ КОМІСІЇ СТАВ РАДНИК ПЕТРО КАЛИНЯК. ЙОГО ЗАСТУПНИКОМ ІМЕНОВАНИЙ М. ЛАЦАНИЧ. ІМЕНУВАННЯ ГОЛ. ВИБ. КОМІСІЇ ТА ЇЇ ЧЛЕНІВ ПІДПИСАЛИ: ПРЕМІЄР О. Д-Р А. ВОЛОШИН ТА МІН. Ю. РЕВАЙ.

——o——

Зміна на становищі президента німецького банку.

МІН. ШАХТ УСТУПИВ.

Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє: [illegible] на нові завдання, що стоять перед [illegible] ...дарством великої Німеччини і вимагають [illegible] керми господарською і грошевою [illegible], канц. Гітлер рішив знову обєднати [illegible] міністра господарки і президента [бан]ку Німеччини. З цього приводу канц. Гітлер звільнив президента німецького банку д-ра Шахта з його становища і призначив на його місце на 4 роки Вальтера Функа з тим, що він буде далі міністром господарки.

Д-р Шахт залишиться далі в характері міністра членом уряду Німеччини і виконуватиме спеціяльні завдання.

Швидкий наступ національних військ на Барсельону.

Головна кватира національних військ ого[лосила] комунікат, що національні війська посу[нулися] наперед на всіх відтинках фронту до 15 [км]. Червоні втратили сотки вбитих. До неволі [національні] війська взяли 1,485 полонених. На [...] червоних на андалюзійськім відтинку не[...] і червоні мають великі втрати. Національні війська взяли в полон 428 вояків. На се[...] відтинку національні відділи під про[водом] ген. Валіно посунулися наперед здовж за[...] шляху зі Сервера до Манреса і замк[нули] [...] з військами ген. Яґе простір на північ від [дороги] Лєріда—Барсельона.

ЧЕРВОНІ НЕ ДІСТАНУТЬ ДОПОМОГИ ВІД ФРАНЦІЇ.

По упадку Тарраґони і Тортози катальонський уряд у Барсельоні звернувся з проханням, щоб Франція вислала на підмогу червоному еспанському урядові кілька дивізій правильної армії. Французький уряд не дав відповіди, але на останнім засіданні ради міністрів під проводом през. Лебрена міністри згодилися з думкою мін. Бонне, що Франція вестиме далі політику неінтервенції супроти Еспанії. Мін. Бонне радив пристосувати зовсім французьку політику до англійської у справі Еспанії.

Як стоїть справа з будовою церкви св. Івана Богослова у Львові на вулецькім передмістю?

Комітет будови церкви св. Івана Богослова у Львові при вул. Потоцького 95 у відповідь на приватні та публичні запити у пресі подає до відома зацікавленого громадянства, дотеперішніх жертводавців, що будова церкви припинилася на один рік з двох причин. По перше [...]: Комітетом фонди в сумі к. 90 тисяч [злотих] зужито на дотеперішню будову; на [...] викінчення храму потрібна ще приблизно така сама сума, яку Комітет частинно вже зібрав та дальше збирає, щоб після під[...] нових праць будову вповні викінчити. [...] причиною, що на якийсь час припинилася будова була конечна потреба правного забезпечення, що цей храм, здвигнений виключно [жертвами] громадянства, буде на віки вічні [служити] не тільки ОО. Василіянкам, але також [...] всебічної свобідної душпастирської праці для вірних тої частини Львова. В [...] виринули ріжниці поглядів між Ігуменатом монастиря св. Макрини при вул. Потоцького 95, як власником парцелі, та Комітетом будови церкви, як диспонентом громадянського гроша. Нині ця справа в руках вищої церковної влади і є надія, що й ця справа буде до одного місяця полагоджена з увагою до справедливих інтересів обох сторін, про що громадянство у свому часі докладно поінформуємо.

При цій нагоді подаємо до відома вулецького передмістя, що в найближчому часі будуть відновлені щонедільні та святочні богослуження в тій частині Львова.

Проситься складати дальші жертви на будову церкви, які треба висилати до Земельного Банку у Львові, вул. Словацького 16, на рахунок „Комітету будови церкви св. Івана Богослова у Львові".

О. Ю. Дзерович, голова. **Гр. Ганулям**, секретар.

——o——

Коїй ради: 1) список польського виборчого комітету на всі виборчі округи за винятком другої, 2) список ППС на 6 виборчих округ, 3) **українські списки на всі 9 округ**, 4) зблькований жидівський список для округ з жидівською більшістю Загалом внесли 26 виборчих списків.

УСТІЙНЕННЯ ВИБОРЧИХ СПИСКІВ У ЧОРТКОВІ.

Нарешті устійнено в Чорткові кінцеві списки кандидатів в окремих виборчих округах. Головна виборча комісія скреслила з українського списку в VII. окрузі Володимира Сиротюка, мотивуючи, що не має приписаного віку. В VI. окрузі відкликали український список. У І., ІІ. і ІІІ. округах зголошено тільки польські списки; наслідком цього в цих округах не буде голосування. В інших округах вибори відбудуться при помочі голосування. Загалом у Чорткові зголошено 15 кандидатських списків: 9 польських і 6 українських в одно і двомандатових округах і 3 польські, 2 жидівські і 3 українські у три й більше мандатових округах.

——o——

ПРЕМІЄР О. ВОЛОШИН ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ПОЛІТИКИ ПРАГИ.

Хорватський „Обзор" з 18. ц. м. повідомляє у вступній статті на основі німецьких офіціяльних джерел, що **премієр Карпатської України о. Волошин запротестував у Празі не тільки проти йменування генерала Льва Прхали третім міністром карпато-українського уряду, але також проти звільнення Бродія із вязниці на основі проектованої амнестії.**

——o——

МАРШ. БЛІХЕР КОМАНДАНТОМ СОВІТСЬКИХ ВІЙСЬК НА СОВ. УКРАЇНІ.

„А-Зет" повідомляє:

Марш. Бліхер вийшов з вязниці на волю. Він виїде покищо на Далекий Схід і буде кілька місяців у внутрішній Монголії. По повороті з Далекого Сходу Бліхер буде іменований командантом совітських військ на Сов. Україні.

——o——

ВСІ СЛОВАЦЬКІ СТАРШИНИ ПЕРЕХОДЯТЬ ДО СЛОВАЧЧИНИ.

Згідно з офіційними даними вже в найкоротшому часі всі старшини і підстаршини словаки, які виконують службу в чеських краях, перейдуть на постійний побут до Словаччини.

МАСОВА ЖЕРТВЕННІСТЬ ЯПОНЦІВ НА ВЕДЕННЯ ВІЙНИ.

Домеї повідомляє: З продажі шляхотних металів, що їх склало японське громадянство від початку війни, себто від липня 1937 р. до грудня 1938 р. на національну оборону одержали 1 міліярд і 80 міліонів франків.

——o——

ЗАГРОЗА ПОВЕНІ НА ДНІСТРІ.

СТАНИСЛАВІВ. У звязку зі сніговою відлигою стан води на Дністрі піднісся на 2,85 метрів понад нормальний стан. На Стрию стан води піднісся на 1,52 м. понад нормальний рівень.

Розписання нових самоуправних виборів.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА ПЕРЕД ВИБОРАМИ.

В теребовельському повіті пов. староста [розписав] вибори до громадських рад у Теребовельщині. Вибори відбудуться 19. лютого. Місто Теребовля, що вибирає 16 радних [...] поділено на 7 виборчих [округ]. Місто Буданів з 12 радними поділено [...] виборчих округ.

ВИБОРИ В УГНОВІ.

У близьких виборах до громадської ради місто Угнів матиме тільки одну округу, поділену на два обводи. Головний виборчій комісії буде проводити суддя Казимир Бураковський.

ВИБОРЧІ ЛИСТИ В ТЕРНОПОЛІ.

В Тернополі вплинули до головної виборчої комісії чотири списки кандидатів до міської ради: 1) список польського виборчого комітету на всі виборчі округи за винятком другої, 2) список ППС на 6 виборчих округ, 3) українські списки на всі 9 округ, 4) зблькований жидівський список для округ з жидівською більшістю Загалом внесли 26 виборчих списків.

Передвиборчі збори в Карпатській Україні.

В часі Різдвяних Свят відбулася ціла низка передвиборчих зборів у ріжних місцевостях Карпатської України. На цих усіх зборах українське громадянство спонтанно заявило, що стоїть за владою Карпатської України та що вимагає, щоб при виборах до сойму поставлено лиш одну листу Центральної Української Народньої Ради.

Важніші збори відбулися в таких містах та селах:

Збори делегатів місцевих Українських Рад у Севлюші. Участь: 1230 делеґатів. В заступстві премієра Карпатської України о. д-ра Волошина промовив начальник міністерства шкільництва А. Штефан, який відчитав письмо голови уряду. У цьому письмі між іншим сказано: „Учімся з історії, не дозволім ворогам, щоб могли нас розбити й ослабити. Я прошу вас, щоб ви з довір'ям приходили до вашої влади. Скажіть нам, що вас болить, що мають для вас зробити уряди і влада піде охоче всім справедливим бажанням назустріч. Особливо тут, недалеко від границь, мусете бути свідомі своєї свободи. Будьте свідомі, що ви вже не ті погорджувані, понижені раби, якими вас уважали давні пани, але господарі у власній хаті, у своїй державі — Карпатській Україні.

В головнім місті Гуцульщини, Рахові, відбулися 9. ц. м. великі маніфестаційні збори. У цьому святі взяло участь населення усіх сіл рахівської округи: не було такого села, яке не вислало б кількасот своїх громадян на збори до Рахова. Усіх приявних було 6.000. Збори знову доказали, що наш український нарід здібний до самостійного життя. Всі промовці висловлювали думки громадянства, яке осуджує посторонні встрявання чужих народів у внутрішні справи. Один з бесідників сказав: „Ми є найменшою частиною нашої федеративної республики, але можемо сміло сказати, що ми є найбільш сконсолідованою частиною федерації чехів, словаків та українців. Наше громадянство вірить нашій народній владі й буде її підтримувати всіма силами. Населення Гуцульщини вже тепер переконалося, що наша влада дійсно дбає про добро народу, бо в такому короткому часі дістала Гуцульщина дві середні школи, в Рахові та у Великім Бичкові".

Збори вислали привітні телеґрами премієрові о. д-рові Волошинові та міністрові Реваеві.

Величава маніфестація відбулася і у Вучковім. Назва цього села перед двома місяцями кілька разів появилася на сторінках світової преси. На жаль при сумній нагоді, бо з приводу двох нападів терористів на міст у Вучковому. В бою між терористами й населенням згинув український селянин та місцевий командант жандармерії. На Різдво зібралися громадяни Вучкового на мості та віддали честь тим, що згинули в обороні села. (КУП).

ЧЛЕНИ „КАРПАТСЬКОЇ СІЧИ" ГОСТЯМИ МІНІСТРА СІДОРА Й ВІЦЕМІНІСТРА КАРМАЗІНА.

Як подає „Ілюстровани Курієр Цодзенни" з 19. ц. м., делеґація „Карпатської Січи", яка їде у відвідини до „Гітлерівської Молоді", вступила по дорозі до Братислави та відвідала мін. Сідора, як вожда „Ґвардії о. Глінки", опісля була на бенкеті у домівці німецьких пробоєвих частин (СС).

Державний підсекретар німецьких справ Кармазін виголосив на бенкеті промову, в якій підкреслив, що німці хотять показати українській делеґації, що це таке націонал-соціялізм та що німецька меншина у Карпатській Україні та Словаччині мусить співпрацювати з українцями і словаками над розбудовою їхніх країн.

СПРАВА УЖГОРОДУ ТА МУКАЧЕВА.

Французький часопис „Ордр" містить статтю про нову границю Мадярщини та заповідає нові поважні поправки тої границі на шкоду Мадярщини. Плянована автострада на схід з технічних причин мала б переходити через Ужгород та Мукачів або безпосередньо на південь за тими містами. Тому — пише часопис — натискає Німеччина на Мадярщину, щоби відступила Карпатській Україні ті два міста.

Українська справа головна тема берлінських розмов.

Мадярська Телеграфічна Агенція повідомляє з Берліна, що підчас побуту мадярського міністра закордонних справ Чакія в Берліні обговорено в першу чергу українську проблему, а щойно опісля німецько-мадярські справи.

—o—

Німеччина орґанізує протикомінтернівську Лігу Націй?

У польській пресі появилась поголоска, що німецький уряд намагається зорґанізувати „протикомінтернівську Лігу Націй" з осідком у Берліні. Обєднані в ній держави порозумілись би не лише щодо політики супроти комінтерну, але взагалі у питаннях закордонної політики. Це обєднання не було б звернене проти СССР як проти держави.

ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА РІШЕНА ПРИСТУПИТИ ДО ПРОТИКОМІНТЕРНІВСЬКОГО ПАКТУ?

З цих самих джерел твердять, що Чехо-Словаччина в засаді вже рішена приступити до протикомінтернівського пакту. На перешкоді стоїть лиш одна формальна трудність, а саме пакт із СССР, якого ще не виповіджено.

ІТАЛІЙСЬКО-НІМЕЦЬКО-ЯПОНСЬКИЙ СОЮЗ ПРОТИ СССР?

У Варшаві появилася поголоска, що Німеччина, Італія та Японія заключать союз. Японія мабуть домагається, щоб недвозначно спрецизувати протисовітське вістря того союзу; вона хоче оминути ускладнень з іншими великодержавами.

Як говорять, цей союз заключать ще перед кінцем цього місяця, перед промовою Гітлера на відкритті райхстаґу.

Перед льондонською конференцією круглого стола у палестинській справі.

ПРЕМІЄР ІРАКУ ВИЇЗДИТЬ ДО ЛЬОНДОНУ.

У Багдаді офіційно заперечили поголоску, що премієр Іраку Нурі Саїд не візьме участи у конференції „круглого стола" у справі Палестини. Він виїде з іракійською делеґацією з Каїра, де тепер перебуває.

АРАБСЬКІ ДЕЛЕҐАТИ РАДЯТЬ ПІД ПРОВОДОМ ЄГИПЕТСЬКОГО ПРЕМІЄРА.

У Каїрі відбулася під проводом єгипетського премієра нарада делеґатів арабських держав на конференцію „круглого стола". Опісля ці делегати були на сніданку у короля.

Член династії Романових готов до співпраці з черв. армією.

Найбільший париський тижневик „Гренгуар" оголошує велике інтерв'ю з Вел. князем Дмитром Константиновичем, небожем останнього царя, відомим з того, що він взяв участь у вбивстві Распутіна. Князь Дмитро, очевидно, під впливом світової пресової кампанії, не заперечує істнування України, але запевнює, що ріжниці між московською та українською мовою настільки незначні, що москвини та українці за два тижні легко можуть вивчити сусідську мову. Але найцікавіша з інтерв'ю заява князя, що хоч він є засадничим ворогом большевиків, у випадку нападу на Совіти він мусить станути проти напасників поруч з червоною армією. Це перший випадок, що Романови признають большевиків загально-російською владою. (Офінов.)

Позбуваються російської еміґрантщини.

ПРАГА. Уряд Карпатської України доручив усім московським еміґрантам, що перебувають на території Карпатської України, щоб вони, не чекаючи виселення, добровільно покинули свої дотеперішні місця осілку.

—o—

Двацятилітній ювілей Сов. Білоруси.

В останніх днях минулого року відсвятковано досить скромно цей ювілей. Совітська преса порівнювала, як звичайно, дуже красномовно убогість цієї країни під царатом з „ґрандіозними досягненнями, добробутом і щасливим життям" під совітським режімом. Піднőшено до неба „добрих ґеніїв людства" Леніна і Сталіна, „які визволили з допомогою московського робітництва братній білоруський нарід від московських, польських і білоруських дідичів, вигнали інтервентів, знищили при допомозі геройського ГПУ білоруських національних демократів та інших буржуазних націоналістів і піднесли на найвищий ступінь білоруську соціялістичну культуру..." До Мінська приїхали делеґації всіх „братніх республик" і виголосили відповідні промови „на цім західнім бастіоні СССР". Народні збори і демонстрації відбулися в дуже обмежених розмірах.

ЯКА БУДЕ ВІДПОВІДЬ ЯПОНІЇ НА НОТИ АНҐЛІЇ І ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ?

Аґенція Домеї повідомляє: Відповідь Японії на англійську та американську ноту обійматиме такі засадничі точки: 1) Японія противиться, щоб справи Далекого Сходу розглядала міжнародня конференція. 2) Японія годиться приступити до безпосередніх розмов з заінтересованими державами під умовиною, що вони признають засаду: звільнення народів Далекого Сходу від усякого роду півкольоніяльних сервітутів та обмежень, зголяться на ліквідацію господарських бльоків, скасування митних барієр і признають їм вільний доступ до сирівців.

Розбудова фінляндського летунства.

Фінляндський уряд затвердив плян будови 15-ох летунських майданів. Найбільший з них побудують у Бернеборгу — буде він двічі більший ніж майдан у Гельзінках. Летунський майдан у Кемі розбудують так, що він могтиме служити і до военних операцій; побудують там радіовисильню.

ЩО КОШТУЄ ЛІҐА НАЦІЙ?

З нагоди кінця року оголошено головні цифри буджету Ліґи Націй. Її прибутки, що складаються з оплат членів, були в минулім році 27,823.549 швайцарських франків. Видано на Секретаріят Ліґи 16,523.404 ш. фр., на Міжнародне Бюро Праці — 7,209.407 і на Міжн. Трибунал Справедливости — 2.510.906 ш. фр., разом 26,243.717 ш. фр

Після замахів в Анґлії.

Брітійська поліція веде енерґійне слідство, щоб викрити виконавців замахів у Льондоні та в Менчестері. Кількасот поліціянтів перевело чимало ревізій у дільницях Льондону, де живуть ірляндці.

Представники поліції та міністерства внутрішніх справ відбули спільну нараду, на якій вирішили превенційні засоби та дальшу лінію слідства.

УСУВАЮТЬ ЖИДІВ З ЛИТОВСЬКИХ РЕДАКЦІЙ.

У литовських редакціях жиди становлять поважний відсоток, декуди навіть більшість. З огляду на те частина журналістів з Ковна почала заходи, щоб усунути всіх жидів з литовських редакцій.

ІТАЛІЙСЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ У ЮГОСЛАВІЇ.

Мін. Чіано виїхав у вівторок вночі до Югославії, де буде три дні гостем прем. Стоядіновіча на полюванні у Беліє (на мадярському пограниччі). 22. ц. м. виїде він до Білгороду, на другий день вернеться до Риму. Попрощали його представники італійської влади.

—o—

Величаве свято Йордану у Львові.

Цьогорічне свято Йордану було безсумніву найвеличавішим за останні роки. Передовсім ми ще ніколи не бачили такої маси народу як на цьогорічнім святі Йордану, що буквально залягла ввесь Ринок і сумежні вулички. До такого масового здвигу народу причинилася у великій мірі гарна, тепла і погідна днина, яка радше нагадувала ранню весну або пізну осінь, а не зиму з тріскучим морозом як це бувало минулими роками на Йордан.

. Свято почалося архиерейською Службою Божою в год. 9-ій рано у храмі Преображення св. Спаса у Львові, що її відправив Преосвященний Кир Іван в асисті о. крил. Лаби, о. крил. Лободича, о. д-ра Глинки, о. ректора М. С. Хавлюка та о. Граба, військового капеляна. Діяконували оо. Сидорак і Телішевський, співав прегарно хор питомців під проводом студ. богосл. В. Якубяка. По торжественній Службі Божій вирушив з церкви Преображення св. Спаса процесійний похід до Ринку, де вже від 10-ої години надходили процесії з 15-ох наших церков у Львові з масою вірних. Акту водосвяття довершив Преосв. Кир Іван в асисті крилошан Митрополичої Капітули і львівського духовенства при гарно прибраній криниці напроти домівки Пром-Банку та С. У. К., прибраної килимами, та аптики М. Терлецького. По водосвяченні Преосв. Кир Іван покропив свяченою водою велитенські маси вірних (понад 30.000 осіб) з усіх чотирьох боків Ринку. Слід згадати, що по Службі Божій, в акті водосвяття і в поході довкола Ринку взяли масово і зорганізовано участь не лише представники українських центральних установ, організацій та корпорацій під проводом д-ра Костя Левицького, представників УПР та УНДО, але й їх урядовці і службовики. Далі слід з радістю відмітити, що у цьому величавому святі взяли теж участь представники Ставропігійського Інституту під проводом сеніора Ґулли, які ступали в поході безпосередньо за Преосв. Кир Іваном. Крім того в поході бачили ми прегарний прапор „Просвіти", далі прапори „Зорі", „Волі" та кількох цехів, за якими ступали члени згаданих товариств та організацій. Корпоративну участь взяли теж члени Марійського Т-ва Пань і Міщанського Брацтва. Ввесь час від год. 10-ої рано до год. 12.30 вполудне гомонів у Ринку спів колядок і щедрівок. До того підчас походу приґравала коляди і щедрівки орхестра „Зорі"; співав прегарно хор питомців. З подиву гідною витревалістю вдержували кордони біля духовенства наші „Соколи", які спинювали натиск тисячних мас. На святі панував зразковий лад і велика карність, що лише збільшувала бадьорий настрій і почування.

Українська дискусія в сенаті.

Сенатська буджетова комісія розглядала в середу буджет президії ради міністрів. Реферував сен. Біспінґ.

ЯК ВИЙТИ З МЕРТВОЇ ТОЧКИ.

В дискусії промовляв від УПР сен. **Микола Творидло**, який заявив, що українці хотіли би довести до співжиття українців з поляками. Становище не безвихідне.

Сен. Творидло висловив думку, що необхідно створити міністерство для українських справ при польському уряді. Це був би початок ліквідації всіх тих непорозумінь, що тепер є. Це означало би вийти з мертвої точки і причинитися до створення того співжиття, що було би корисне для добра польської держави.

„ДОМАГАЄМОСЯ ОФЕРТИ ЛЬОЯЛЬНОСТИ" — КАЖЕ СЕН. СЕМКОВИЧ.

Двох сенаторів - поляків відповідало на промову сен. Творидла. Сен. **Дембський** сказав м. ін.:

„Коли представники української меншини нарікають на відношення влади і громадянства до української людности, то чи можете показати, що на інших теренах, там де живе великанська більшість вашого народу, а не велика його частина, як у Польщі, маєте таку свободу розвитку як у межах Річипосполитої. Теперішня границя творить мінімум справедливости для Польщі і стабілізація теперішніх територіяльних відносин мусить бути на завжди точкою виходу в польсько - українських взаєминах. А що в тій справі писали недавно в закордонній пресі? Яким правом відмовляєте нам культурної експанзії, коли самі з тією експанзією ідете. Не можете відмовляти нам права робити те, що ви не тільки сьогодні, але й у минулому робили супроти безпірно етноґрафічної польської людности на окраїнах".

У своїй відповіді сен. Творидлові сен. **Семкович** заявив, що завдяки польській толеранції за останніх 20 літ українська людність дійшла до небувалого культурного й господарського розквіту. „Треба би запитати панів — говорив сен. Семкович до українців — що ви зробили в напрямі нормалізації польсько - руських взаємин, чому ви не намагалися вплинути на своїх земляків з-під знаку ОУН, щоб не поширювали заколоту серед спокійної людности руської і польської, що відвічно заселює ту землю". Українці — казав сен. Семкович — повинні вкінці зрозуміти, що „земля, на якій Провидіння казало нам жити, таксамо ваша як і наша... Не можемо навіть спиратися на чисельну перевагу одної чи другої національности, бо за століття наша кров так змішалась, що важо окреслити кілько між вами є поляків і між нами русинів".

„Доки — говорив сен. Семкович — українці не викорінять ненависти зі своїх сердець, доки не відчують потреби необхідности згідливого співжиття з нами, доти не можуть апелювати до нашої льояльности, не можуть вимагати від нас віри й довіря. Вимагаємо сьогодні від вас оферти згоди і льояльности, спертої на щирій співпраці для польської держави. Коли український нарід є тої самої думки, що сен. Творидло, тобто, що треба змагати до згоди і співпраці, то знайде в нас, серед польської людности, братів завжди схильних і готових до згідного співжиття".

ТУТ ВАЖКА БАЛАЧКА...

Обом згаданим промовцям відповідав сен. **Творидло.** Він підкреслив, що щодо апелю за льояльністю, то це таке широке й невловне поняття, що тут всяка балачка дуже важка. Сен. Дембському промовець відповів, що українці хочуть мати свободу ривалізації і змагають до співпраці з польською людністю на терені господарських установ.

В четвер 19. ц. м. комісія розглянула прелімінар буджету емеритур та рент.

ПОЛЬСЬКЕ РАДІО НЕ ПОВИННО ОБРАЖАТИ ПОЧУВАНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЛЮДНОСТИ.

Того самого дня відбулося теж засідання соймової буджетової комісії, на якому обговорювано буджет міністерства почт і телеграфів. З українців забирали в дискусії слово пос. Скрипник і пос. Целевич.

Пос. **Скрипник** твердив, що Польське Радіо якби боялося підійти отверто до української справи. „Совітське радіо — говорив промовець — уміє досконало розбурхати шовіністичні й противпольські настрої, а в нас панує якась стидливість і нема ніякої контракції."

Пос. **Целевич** говорив про нехтування української мови на почті і про те, що почта дає заняття тільки дуже невеликій кількости українців навіть у таких місцевостях, що нараховують понад 90% української людности. Далі промовець підкреслив, що Польське Радіо ставиться по мачошиному до українських авдицій. Львівська висильня призначує на українські авдиції всього 2 години на місяць і то в цьому є ще 40 хвилин інформаційної ґазети, що виконує радше ролю внутрішньо-урядової пропаґанди. В таких умовинах важко, щоб українські авдиції викликали таке сильне зацікавлення, щоб відтягати слухачів від слухання совітських та інших стацій. Українські авдиції надають догого в невідповідному часі, бо в годинах між 14 і 15 ли взагалі ніхто не має змоги слухати ра... Українські авдиції не мають власного буд... і цілий місячний видаток львівської висильні ... ті авдиції сягає 150 зол. Промовець домагав... щоб кількість годин львівської висильні на ... країнські авдиції збільшити й уріжноманітн... їх програму.

Наприкінці своєї промови пос. Целевич ... явив, що радіо не повинно ображати почуван... 7-міліонової української людности. Така пропа... ґанда, що ображає національні почування укр... їнців, не доводить до цілі і тому її треба ... хати.

ГОСТРИЙ ВИСТУП ПОСЛА ЗОММЕРШТАЙНА

В цій дискусії виступив дуже гостро про... Польського Радія жидівський посол Зоммер**штайн,** який поставив закид, що радіо веде ... тижидівську пропаґанду.

ПОВАЖНА ПОЗИЦІЯ У ПРОГРАМІ РАДІЯ

Головний директор Польського Радія К. Д... біцький у своїй відповіди послам Скрипникові й Целевичеві заявив, що за минулий рік вад... 155 українських авдицій та що це поважна ... зиція у програмі радія.

—o—

Співпраця німецької меншини

З КАРПАТОУКРАЇНСЬКИМ УРЯДОМ.

КУП подає з Хусту, що редактор прес... служби відвідав вожда карпатоукраїнських н... ців, державного підсекретаря при уряді Карп... ської України інж. Ольдофредія. Вожд ні... заявив, що німецький елемент поселений ост... вами в південній частині держави, зокрема ... ло Рахова та Тересви. Крім того автохтонн... населення є теж багато німців розкинених ... цілому краю, які працюють по ріжних підпр... емствах. Від часу, як німці не потребують ... ватися зі своєю національною приналежніст... скількість німців зростає.

Теперішня влада признає державнотв... працю німців і вона теж призначила для нім... кої меншини окремого підсекретаря та шк... ного інспектора. Найвищою німецькою орга... цією є Німецька Національна Рада, яка обхо... всі давні „культурфербанди". Значіння Н. Н. ... куди більше, ніж воно здавалося би на пі... кількости німців, бо згадана орґанізація ст... вить поміст між карпатоукраїнцями та ні... ким народом. Політична програма німец... меншини буде спиратися на співпраці у ... нях до розбудови Карпатської України.

—o—

ВИБУХ БОМБИ НЕДАЛЕКО ДОМУ ЧЕМБЕРЛЕНА.

В четвер 19. ц. м. рано вибухла бомба не... леко дому прем. Чемберлена у Трейлі. В усі... мах повилітали шиби. Жертв у людях не ... Поліція зорганізувала велику облаву, але ... що без ніякого успіху. Щойно по замаху ... лення довідалося, що в готелі, недалеко ... вибухла бомба, затримався син прм. Чемберл...

—o—

МІН. ЧІЯНО В ЮГОСЛАВІЇ.

В четвер 19. ц. м. приїхав до Белі Мана... в Югославії мін. Чіяно, де на двірці прив... його прем. Стояділович. По сніданні мін. ... зі своїм окруженням у товаристві прем. Сто... новіча відїхав на терени у північній Югосл... де відбудуться лови.

—o—

ЛІНДБЕРҐ ЛЕТИТЬ ДО БЕРЛІНА.

В середу 18. ц. м. пополудні осів на ... виці в Ле Бурже полк. Ліндберґ по дорозі ... Берліна. З летовища відїхав негайно до ... кого помешкання, якого адресу тримаю... тайні.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СОЙМУ.

Маршал сойму скликав пленарне засі... сойму на понеділок 23. ц. м. на 16. год. ... лудні.

САМОУПРАВНІ ВИБОРИ.

У Зборові і Залізцях відбулися вибори ... міських рад. Тому, що зголошено компроміс... листи голосування не було. **У Зборові укр... дістали 5 мандатів,** поляки 8 (ОЗН 3, ендеки ...) і жиди... людовці 1 та один безпартійний) ... **В Залізцях українці дістали 6 мандатів,** ... 8 мандатів (ОЗН 3, ендеки 2 і безпартійні ...) жиди 2.

Батьки і діти під Прапор „Просвіти"

Величаве свято Йордану у Львові.

Цьогорічне свято Йордану було безсумніву найвеличавішим за останні роки. Передовсім ми ще ніколи не бачили такої маси народу як на цьогорічнім святі Йордану, що буквально заляла ввесь Ринок і сумежні вулички. До такого масового злиту народу причинилася у великій мірі гарна, тепла і погідна днина, яка радше нагадувала ранню весну або пізну осінь, а не зиму з тріскучим морозом, як це бувало минулими роками на Йордан. [redacted] національних почувань [redacted] народі, що зростають [redacted] з кожним [redacted]. Свято почалося архиерейською Службою Божою в год. 9-ій рано у храмі Преображення св. Спаса у Львові, що її відправив Преосвященний Кир Іван в асисті о. крил. Лаби, о. крил. Лободича, о. д-ра Глинки, о. ректора М. С. Хавлюка та о. Граба, військового капеляна. Діяконували оо. Сидорак і Телішевський, співав прегарно хор питомців під проводом студ. богосл. В. Якубяка. По торжественній Службі Божій вирушив з церкви Преображення св. Спаса процесійний похід до Ринку, де вже від 10-ої години надходили процесії з 15-ох наших церков у Львові з масою вірних. Акту водосвяття довершив Преосв. Кир Іван в асисті крилошан Митрополичої Капітули і львівського духовенства при гарно прибраній криниці напроти домівки Пром-Банку та С. У. К., прибраної килимами, та аптики М. Терлецького. По водосвяченні Преосв. Кир Іван покропив свяченою водою велитенські маси вірних (понад 30.000 осіб) з усіх чотирьох боків Ринку. Слід згадати, що по Службі Божій, в акті водосвяття і в поході довкола Ринку взяли масово і зорганізовано участь не лише представники українських центральних установ, організацій та корпорацій під проводом д-ра Костя Левицького, представників УПР та УНДО, але й їх урядовці і службовики. Далі слід з радістю відмітити, що у цьому величавому святі взяли теж участь представники Ставропигійського Інституту під проводом сеніора Гули, які ступали в поході безпосередньо за Преосв. Кир Іваном. Крім того в поході бачили ми прегарний прапор „Просвіти", далі прапори „Зорі", „Волі" та кількох цехів, за якими ступали члени згаданих товариств та організацій. Корпоративну участь взяли теж члени Марійського Т-ва Пань і Міщанського Братства. Ввесь час від год. 10-ої рано до год. 12.30 вполудне гомонів у Ринку спів колядок і щедрівок. До того підчас походу пригравала коляди і щедрівки орхестра „Зорі"; співав прегарно хор питомців. З подиву гідною витревалістю вдержували кордони біля духовенства наші „Соколи", які спинювали натиск тисячних мас. На святі панував зразковий лад і велика карність, що лише збільшувала бадьорий настрій і почування.

Українська дискусія в сенаті.

Сенатська буджетова комісія розглядала в середу буджет президії ради міністрів. Реферував сен. Біспінг.

ЯК ВИЙТИ З МЕРТВОЇ ТОЧКИ.

В дискусії промовляв від УПР сен. **Микола Творидло,** який заявив, що українці хотіли би довести до співжиття українців з поляками. Становище не безвихідне. [redacted] польської держави була б [redacted]альна автономія. На жаль маршал [redacted] не приняв внеску в тому напрямі. [redacted] територіальна автономія могла би розвязати найв[redacted]. Сен. Творидло висловив думку, що необхідно створити міністерство для українських справ при польському уряді. **Це був би початок ліквідації всіх тих непорозумінь, що тепер є. Це означало би вийти з мертвої точки** і причинитися до створення того співжиття, що було би корисне для добра польської держави.

„ДОМАГАЄМОСЯ ОФЕРТИ ЛЬОЯЛЬНОСТИ" — КАЖЕ СЕН. СЕМКОВИЧ.

Двох сенаторів - поляків відповідало на промову сен. Творидла. Сен. **Дембський** сказав м. ін.:

„Коли представники української меншини нарікають на відношення влади і громадянства до української людности, то чи можете показати, що на інших теренах, там де живе величезна більшість вашого народу, а не велика його частина, як у Польщі, маєте таку свободу розвитку як у межах Річипосполитої. Теперішня границя творить мінімум справедливости для Польщі і стабілізація теперішніх територіяльних відносин мусить бути на завжди точкою виходу в польсько - українських взаєминах. А що в тій справі писали недавно в закордонній пресі? Яким правом відмовляєте нам культурної експанзії, коли самі з тією експанзією ідете. Не можете відмовляти нам права робити те, що ви не тільки сьогодні, але й у минулому робили супроти безпірно етнографічної польської людности на окраїнах".

У своїй відповіді сен. Творидлові сен. **Семкович** заявив, що завдяки польській толеранції за останніх 20 літ українська людність дійшла до небувалого культурного й господарського розквіту. „Треба би запитати панів — говорив сен. Семкович до українців — що ви зробили в напрямі нормалізації польсько - руських взаємин, чому ви не намагалися вплинути на своїх земляків зпід знаку ОУН, щоб не поширювали замолоту серед спокійної людности руської і польської, що відвічно заселює ту землю". Українці — казав сен. Семкович — повинні вкінці зрозуміти, що „земля, на якій Провидіння казало нам жити, таксамо ваша як і наша... Не можемо навіть спиратися на чисельну перевагу одної чи другої національности, бо за століття наша кров так змішалась, що важо окреслити кілько між вами є поляків і між нами русинів".

„Доки — говорив сен. Семкович — українці не викорінять ненависти зі своїх сердець, доки не відчують потреби необхідности згідливого співжиття з нами, доти не можуть апелювати до нашої льояльности, не можуть вимагати від нас віри й довіря. Вимагаємо сьогодні від вас оферти згоди і льояльности, спертої на щирій співпраці для польської держави. Коли український нарід є тої самої думки, що сен. Творидло, тобто, що треба змагати до згоди і співпраці, то знайде в нас, серед польської людности, братів завжди схильних і готових до згідного співжиття".

ТУТ ВАЖКА БАЛАЧКА...

Обом згаданим промовцям відповідав сен. **Творидло.** Він підкреслив, що щодо апелю за льояльністю, то це таке широке й невловне поняття, що тут всяка балачка дуже важка. Сен. Лембському промовець відповів, що українці хочуть мати свободу ривалізації і змагають до співпраці з польською людністю на терені господарських установ.

В четвер 19. ц. м. комісія розглянула прелімінар буджету емеритур та рент.

ПОЛЬСЬКЕ РАДІО НЕ ПОВИННО ОБРАЖАТИ ПОЧУВАНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЛЮДНОСТИ.

Того самого дня відбулося теж засідання соймової буджетової комісії, на якому обговорювано буджет міністерства почт і телеграфів. З українців забирали в дискусії слово пос. Скрипник і пос. Целевич.

Пос. **Скрипник** твердив, що Польське Радіо якби боялося підійти отверто до української справи. „Совітське радіо — говорив промовець — уміє досконало розбурхати шовіністичні й протипольські настрої, а в нас панує якась стидливість і нема ніякої контракції."

Пос. **Целевич** говорив про нехтування української мови на почті і про те, що почта дає заняття тільки дуже невеликій кількости українців навіть у таких місцевостях, що нараховують понад 90% української людности. Далі промовець підкреслив, що Польське Радіо ставиться по мачошиному до українських авдицій. Львівська висильня призначує на українські авдиції всього 2 години на місяць і то в цьому є ще 40 хвилин інформаційної газети, що виконує радше ролю внутрішньо-урядової пропаганди. В таких умовинах важко, щоб українські авдиції викликали таке сильне зацікавлення, щоб відтягати слухачів від слухання совітських та інших станцій. Українські авдиції надають дотого в невідповідному часі, бо в годинах між 14 і 15 ... ли взагалі ніхто не має змоги слухати ... Українські авдиції не мають власного бу... і цілий місячний видаток львівської висил... ті авдиції сягає 150 зол. Промовець доматається, щоб кількість годин львівської висильні ... українські авдиції збільшити й урізноманітнити їх програму.

Наприкінці своєї промови пос. Целевич заявив, що радіо не повинно ображати почувань 7-міліонової української людности. Така пропаганда, що ображає національні почування українців, не доводить до цілі і тому її треба ... хати.

ГОСТРИЙ ВИСТУП ПОСЛА ЗОММЕРШТАЙНА

В цій дискусії виступив дуже гостро ... Польського Радія жидівський посол Зоммерштайн, який поставив закид, що радіо веде протижидівську пропаґанду.

ПОВАЖНА ПОЗИЦІЯ У ПРОГРАМІ РАДІЯ

Головний директор Польського Радія ... біцький у своїй відповіди послам Скрипникові й Целевичеві заявив, що за минулий рік ... 155 українських авдицій та що це поважна позиція у програмі радія.

Співпраця німецької меншини

З КАРПАТОУКРАЇНСЬКИМ УРЯДОМ.

КУП подає з Хусту, що редактор пресової служби відвідав вожда карпатоукраїнських німців, державного підсекретаря при уряді Карпатської України інж. Ольдофредія. Вожд ... заявив, що німецький елемент поселений ... вами в південній частині держави, зокрема ... ло Рахова та Тересви. Крім того автохтонного населення є теж багато німців розкинених ... цілому краю, які працюють по різних ... ємствах. Від часу, як німці не потребують ... ватися зі своєю національною приналежністю, скількість німців зростає.

Теперішня влада признає державно... працю німців і вона теж призначила для ... кої меншини окремого підсекретаря та ... ного інспектора. Найвищою німецькою організацією є Німецька Національна Рада, яка ... всі давні „культурфербанди". Значіння її ... куди більше, ніж воно здавалося би на ... кількости німців, бо згадана організація ... вить поміст між карпатоукраїнцями та ... ким народом. Політична програма ... меншини буде спиратися на співпраці у ... них до розбудови Карпатської України.

ВИБУХ БОМБИ НЕДАЛЕКО ДОМУ ЧЕМБЕРЛЄНА.

В четвер 19. ц. м. рано вибухла бомба ... леко дому прем. Чемберлєна у Трейлі. В ... мах повилітали шиби. Жертв у людях ... Поліція зорганізувала велику облаву, але ... що без ніякого успіху. Щойно по ... лення довідалося, що в готелі, недалеко ... вибухла бомба, затримався син прм. Чемберлєна.

МІН. ЧІЯНО В ЮГОСЛАВІЇ.

В четвер 19. ц. м. приїхав до Белграду ... в Югославії мін. Чіяно, де на двірці ... його прем. Стоядінович. По сніданні ... зі своїм окруженням у товаристві прем. Стоядиновіча відіхав на терени у північній Югославії, де відбудуться лови.

ЛІНДБЕРҐ ЛЕТИТЬ ДО БЕРЛІНА.

В середу 18. ц. м. пополудні ... вищі в Ле Бурже полк. Ліндберґ по ... Берліна. З летовища відіхав негайно до ... кого помешкання, якого адресу ... тайні.

ПЛЄНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СОЙМУ.

Маршал сойму скликав плєнарне засідання сойму на понеділок 23. ц. м. на 16. год. пополудні.

САМОУПРАВНІ ВИБОРИ.

У Зборові і Залізцях відбулися вибори ... міських рад. Тому, що зголошено ... листи голосування не було. **У Зборові українці дістали 5 мандатів,** поляки 8 (ОЗН ...), людовці 1 та один безпартійний) ... **В Залізцях українці дістали 6 мандатів,** ... 8 мандатів (ОЗН 3, ендеки 2 і безпартійні ...), жиди 2.

Батьки і діти під Прапор „Просвіти"!

В якій справі приїздив мін. Свентославський до Львова?

ПАТ повідомляє:

В середу 18. ц. м. мін. Свентославський брав далі участь в нарадах зїзду шкільних інспекторів з округи львівської кураторії, на яких порушено справи організації шкільництва в окрузі разом зі справою меншинного шкільництва. Міністр відбув теж нараду з воєводою Біликом, ген. Лянгнером, ген. Вечоркевичем і з ректорами високих шкіл у Львові та звізитував кілька вселюдних шкіл. Пополудні мін. Свентославський виїхав зі Львова.

—o—

Українське домагання у справі представництва в Найвищій Палаті Контролі.

Вчора почала свої праці буджетова комісія сенату. Після зреферування буджетів: президента Польщі, сойму та сенату приступлено до дискусії над буджетом Найвищої Палати Контролі. Перший після референта забрав голос сенатор **Микола Творидло**, який домагався контролі у всіх підприємствах, в яких заінвестували державний капітал і на закінчення висунув постулят, **щоб до Найвищої Палати Контролі увійшов представник українського народу**.

У відповідь сенаторові Творидлові заявив президент Найвищої Палати Контролі ген. Кшеменський, що Найвища Палата Контролі є урядом, чинність якого підлягає контролі парляменту. Введення представника українського народу, як цього домагається сен. Творидло, було б незгідне з конституцією та законом про Найвищу Палату Контролі.

Неписьменність — це страшний суспільний боляк, що вперто відновлюється та наростає.

СЛОВАЦЬКИЙ УРЯД ПОДАВСЯ ДО ДИМІСІЇ.

КУП подає, що словацький уряд зголосив свою димісію, щоб дати змогу новому словацькому соймові намітити згідно з конституцією нову владу. Премієр Тісо повідомив про те президента Гаху, який прийме у звязку з димісією словацького уряду предсідника нового сойму д-ра Сокола.

Прилюдна збірка на Рідну Школу від 6. до 22. січня ц. р. недозволена. Одначе це не перешкоджає самочинно переслати дар на коляду Рідній Школі у Львові, вул. Сикстуська 46.

НОВИНКИ.

21 СІЧЕНЬ

Субота

Ст. ст. 8. січня 1939.
Юрія. Омеляна.
Лат. Агнети.
Сонце: схід — 7.13, захід — 15.58.
Місяць: схід — 7.46, захід — 17.59.

Завтра: 22. січня. Неділя.
Ст. ст. 9. січня 1939.
Неділя по Просвіщенні. Полієвкта.
Лат. 3. Нед. по 3 Королях. Вінкентія.
Сонце: схід — 7.12, захід — 16.00.
Місяць: схід — 8.12, захід — 19.01.

—o—

— **28-го січня 1938 р.** (субота) відбудеться у Варшаві концерт українських пісень і дум з участю **Василя Тисяка**, арт. опери (ліричний тенор) та **Юрія Сінгалевича**, бандуриста. При фортепіяні п. Леся Вахнянин. Варшавська кольонія радіє з такої милої несподіванки.

— **Українська музика у Відні.** На вечорі української музики, про який ми згадували побіжно вчора, що відбудеться у віденському радіо в пятницю 20. січня в год. 15.30, виступить наша відома піяністка Дарія Каранович-Гординська з такою програмою: Василь Барвінський: Ліричка пісня; Український танок; Пісня до місяця; Пасторальна прелюдія. Микола Колесса: Настроєвий образок з Гуцульщини. Левко Ревуцький: Дві прелюдії: Ес-дур і Фіс-дур.

— **Кара за відозву у справі допомогової акції українським безробітним.** Городське старосто у Львові покарало душпастиря українського робітництва, о. д-ра Михайла Сопуляка, грнвною 15 зол. і заплаченням 7.50 зол. на Фонд Позашкільної Освіти за те, що помістив був в українській пресі заклик, щоб складати датки на українських безробітних і заборонив вести якунебудь допомогову акцію українськими безробітним, незалежно від Державного Комітету Зимової Допомоги Безробітним.

— **Новий румунський консуль у Львові.** Новим румунським консулем у Львові став Жан Поповічі, який перед приїздом до Львова був консулем в Александрії (Єгипет). Давніше він був консулем у Шікаго та у Вашингтоні.

— **Перед виборами в Борщеві і Ст. Самборі.** Вибори до міської ради в Борщеві розписані на 12. лютого ц. р. Місто поділене на 5 виборчих округ і 5 обводів голосування. На днях повстав польський виборчий комітет з метою підготовити одну спільну польську листу. Українське громадянство Борщева повинно піти якнайшвидше за цим прикладом і теж створити єдину українську листу. Вибори до міської ради у Старім Самборі розписані на 13. лютого ц. р. Місто поділено на 4 виборчі округи.

— **Нема лікаря-українця** в повітовому місті Долині, що начисляє 10.000 населення, з того 3.300 українців. Лікарів неукраїнців є трьох. Може хто з наших лікарів осів би в Долині та отворив тут свою канцелярію.

— **На 6 місяців вязниці** засудив окружний суд у Сяноці о. Івана Тетерка, завідателя парохії в Команьчі, пов. Сянік, за українізування метрик. Виконання кари суд припинив.

— **Хто виграв на льотерії.** У вчорашнім тягненні Державної Клясової Льотерії впали такі виграми: 50.000 зол. на ч. 11507, 76498. 10.000 зол. на ч. 148448. 5.000 зол. на ч. 35576, 48820, 102904, 111367, 122843, 126402, 159717. 2.000 зол. на ч. 795, 7400, 44663, 19479, 47103, 58619, 60053, 64132, 81492, 96497, 108562, 109377, 112414, 112906, 126481, 134838, 36987, 141213, 144081, 155455. 1.000 зол. на ч. 1712, 4985, 17783, 19797, 29665, 36487, 53939, 63672, 63948, 69069, 75507, 79827, 81439, 81525, 84690, 98528, 100769, 107036, 169927, 118438, 127180, 128949, 143179, 144372, 145493, 150609, 152347, 158153.

— **Краєва хроніка.** В ночі з 17. на 18. ц. м. невідомі бандити вбили ножем 26-літнього Михайла Іваха в Дитятичах, пов. Мостиська. Поліція арештувала під замітом убивства три особи. — На лісній дорозі в Пилах пов. Жовква невідомі бандити напали на фіру Миколи Кузьмова з Магерова, побили його і забрали йому товари, що їх він віз зі Львова. — В ночі на 14. ц. м. трьох невідомих бандитів напало на дорозі в Мунині на купців зі Синявої Яківа Розбаха та Іфедера і відобрали їм 22 зл. — Підчас маневрування поїзду в Тернополі вагони важко потовкли робітника Ст. Вікеру зі Львова, якого перевезли до загального шпиталю у Львові.

— **Крадіж у поштовім уряді.** До поштового уряду в Нижанковичах вломилися в ночі на 18. ц. м. невідомі злодії: виломили двері до каси, звідкіля винесли вогнетревалу касу на двір, де розпороли її і забрали з неї 276 зол., інвалідські марки за 71 зол., поштову печатку та інші дрібниці. За злодіями шукає поліція.

— **Чого вже не крадуть?** На терені виленської дирекції залізниць стверджено від якогось часу факт, що злодії закрадались до вагонів першої кляси в часі їх постою на стаціях і витинали з сиджень червоний плюш. Тепер удалося залізничій сторожі у Вильні зловити злодія на гарячому вчинку, саме у хвилині, коли він вирізував новенький плюш у вагоні I. кляси поспішного поїзду. Пізнане злодія: Тадеуш Генрих.

— **Уневажнені нострифікації в Німеччині.** У Вістнику Законів Німеччини оголошено розпорядок до закону про громадянство. Згаданий розпорядок уневажнює всі нострифікації дипльомів дентистів, ветеринарів та аптикарів жидів у Німеччині.

— **Пожежа складу муніції.** Недалеко Гельсінгфорсу згорів військовий будинок. Пожежа знищила чверть міліона набоїв, 50 крісів і 4 скорострілн. Шкода сягає до одного міліона фінляндських марок. Причина пожежі невідома.

— **Тайна організація до биття жидів.** Окружний суд у Ченстохові розглядатиме в найближчому часі справу трьох малолітніх хлопців, які заснували тайну організацію, щоб бити жидів.

— **Самоходом по замерзлім заливі.** Один з лікарів у Пуцку переїхав через замерзлий залив Пуцка, щоби швидше прийти з допомогою недужому. Переїхавши через лід лікар скоротив собі дорогу на 8 км.

—o—

З судової салі.

ВІДГОМІН ВІДОМИХ ПОДІЙ У СТРИЮ.

В середу 18. ц. м. відбувся третій в черги процес за відомі події в Стрию, до яких дійшло в четвер 20. жовтня 1938 р. На лаві підсудних засіли: 1) **Володимир Яворів**, 2) **Григорій Бавура**, 3) **Степан Леськів**, 4) **Павло Дух**, 5) **Василь Романчук**, 6) **Степан Матвіїшин** та 7) **Юрко Ницько**.

Акт обвинувачення закидав підсудним, що: створили організацію, щоб доконати проступку; публично накликували бити чи пак убивати поляків; зневажали польський нарід викрикуючи: „Бий, ріж ляха, ганьба ляхам" і змушували поліціянтів, щоб вони не виконали своїх урядових обовязків, які відводили демонстрантів до комісаріяту. Крім того підс. В. Яворові закидав акт обвинувачення, що 16. жовтня 1938 р. вечором виголосив у Кружку „Рідної Школи" у Стрілкові відчит про Карпатську Україну і при кінці візвав усіх присутніх, щоб 20. жовтня поїхали до Стрия, де мала відбутися демонстрація.

Всі підсудні заперечили вину. Суд засудив **В. Яворова на 2 роки вязниці, всіх інших підсудних по році вязниці і на втрату прав.**

Трибуналові проводив віцепрезидент Гжесьовський, обвинувачував прок. Мускат. Підсудних боронили адвокати: **д-р Гарасимів і д-р Р. Домбчевський.**

[redacted]

Того самого дня відповідав перед судом **о. Володимир Прихитко**, парох Сіхова за те, що критичного четверга 20. жовтня 1938 р. публично зневажив польський нарід у Стрию підчас протипольської і протимадярської демонстрації, що її уладила українська молодь. Підсудний — каже акт обвинувачення — кричав до юрби біля „Народньої Просвіти" так: „Ляхи бють, чи винен чи невинен; це підлість і хамство". Тому поліціянти відвели його на поліцію, де підсудний схвильований кричав: „Є влада, або нема влади. Маєте шибеницю то вже мене повісьте".

Підсудний заперечив вину. До Стрия приїхав на торг і в юрбі опинився припадково. Ніякої промови не виголошував ні не говорив згаданих слів.

Суд засудив **о. В. Прихитка на 3 місяці** вязниці з припиненням кари на 3 роки тому, що підсудний був схвильований на вид розпорошування юрби. Боронив адв. д-р Гарасимів.

—o—

Спорт.

УКРАЇНА — ҐВЯЗДА.

Боксерські змагання за мистецтво Білвеск Львівської Округи, що мали відбутися 22. ц. м. перложено на 29. ц. м. Вони відбудуться в салі Яд Харузім. Точніші дані про ці змагання подамо своєчасно.

СТОКГОЛЬМ. ПОЛЬЩА — ШВЕЦІЯ 12:4.

У міжперстних змаганнях польські боксери осягнули у Стокгольмі несподівано високу перемогу зі шведами.

Нові книжки й журнали.

РІДНА ШКОЛА. Ілюстрований часопис для всіх. Двотижневик. Рік VIII. Ч. 21. В 1. листопада 1938. Львів. Зміст: У Двадцятьліття. — Іван Герасимович: Відгомін наших днів у дитячому світі. — Двадцять літ тому. — Лев Ясінчук: Кружки Рідної Школи як станиці напівсельного духа. — Боротьба з неграмотністю. — В обороні безоснівно покараних. — Надзвичайні Загальні Збори кооперативи „Рідна Школа" у Львові. — Д-р Е. Білинкюк: Діточі інстинкти і як з ними обходитись. — З життя Р. Ш. — Різні вісти.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає!

Театри.

Великий театр.
Субота 21. І. год. 7.30 веч. „Кармен" оп.

Театр Ріжнородностей.
Субота 21. І. год. 7.30 веч. „Фройда теорія снів".

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).
БРОДИ:
21. І. Сувалка.
Потім театр загостить до Золочева.

Український Театр ім. І. Котляревського.
ВОЛЕХІВ, сала Нім. Дому:
21. І. Пригода в Черчі,
22. І. Цариця Грузії.
23. І. Шаріка.
24. І. Кирка з Льовою.

КІНА.

АМПІР: „Залюблена пані".
АПОЛЬО: „Пройдак у багряниці".
АТЛЯНТИК: „Бавіт".
БАЛТИК: „Кайдани кохання", „Весела чвірка".
ВАНДА: „Личко", „Як вам подобається".
ҐРАЖИНА: „Фльоріян" Родзевичівни.
ЕВРОПА: „Острах перед скандалом".
КАСИНО: Норма Шірер як „Марія Антонієта".
КОПЕРНИК: „Смотрик".
МАРУСЕНЬКА: „Невгнуте серце".
МЕТРО: „Буревій".
МІРАЖ: „Подвійне весілля", „Куртизана та вояк".
МУЗА: „Модельна", „Готель у Тиролю".
ПАКС: „Роза" на осн. Жеромського.
ПАЛЯС: „Дитинка".
РАЙ: „Танго Ноктурно" з Полею Негрі.
РІЯЛЬТО: „Чесна Зузанна".
РОКСІ: „Кокаїнда" з Марлиною Дітріх.
СВІТ: „Ти, що в Гострій світиш брамі", Роберт і Бертран".
СВЯТОВІД: „Малий Тарзан", „Алі Баба і 40 розбійників".
СТИЛЬОВЕ: „Страхи" і ревія.
ТОН: „Тайна вічного льоду", „Стежка на пустині".
УТІХА: „Пострах Монголії".
ХИМЕРА: „Чар травневої ночі".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Маріяцька)
„Японія: Токіо, Кіото, Йосівара".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 20. січня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: Уладжуємо карнавалове принятти, ради, вістки, Легка музика з пл., 11.00 Для шкіл: Ст. Сташіц, авд. для старших дітей, 11.25 Концерт хору „Лайт Опера" з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Інформаційна Газетка в українській мові, **14.10 Українська музика з пл. (Хор ім. Лисенка, Іван Сайко, хор „Сурма")**, 14.30 „Деревляне серденько", новеля, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 На широкім світі, авд. для молоді, 15.20 Спортовий переглядн, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.06 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорими, 16.35 Форт. твори, 17.00 Небезпека електричности, 17.10 Арії та пісні, супров. форт., 17.35 Маловідомі багацтва Ц. О. П-у, 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Гутірка про коляди, 18.00 Коляди у вик. мун. хору, 18.20 „Іван Тарабаневич в Африці та на місяці" гумореска, 18.55 Розр. концерт: орх., спів, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Хор, 21.15 Симф. концерт, 22.30 Літературні репсекти, 22.45 Музика з пл., 22.55 Інформ. авдиція, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Субота, 21. січня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Розр. музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.25 Тарантелі, з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Орх., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр уяви для дітей: „Діти пана майстра", 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Літер. хроніка, 16.35 Віол. рецітал у супр. форт., 17.01 Авдиція, 17.05 Золоті часи краківської сцени, 17.20 Лярсонові твори у вик. камер. інстр. ансамблю, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Спортова гутірка, 18.15 Гутірка зі слухачами, 18.30 Гутірка, Що співав нарід. Про січневе повстання, 19.15 Нар. капели, 19.55 Вальси, 20.40 Інформ. авдиція, 21.00 Танк. музика, спів, рефрени; у перерві в год. 21.50 Працьовитий день, скеч, 22.55 Інформаційна авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 20. січня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Соната на кларнет і форт. ф-моль Брамса, 17.30 Танки, пісні, 20.10 Китиця вальсів, БІЛГОРОД 20.00, 21.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 17.30 Цимбали, 18.00 Орх., 19.30 20.00 21.00 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 12.00 13.15 Орх., **15.30 Українська фортепіянова музика**, 15.45 Скандинавські пісні, 18.00 Дуті інструменти, 19.00 Репортаж, ДРОЯТВІЧ 20.00 Легка музика з Америки, ЛЯҐТІ 19.05 Симф. концерт, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 21.00 22.00 Симф. концерт, ПРАГА 16.15 Квартет, 18.20 Сальон. музика, РАДІО ПАРІ 18.05 Квартет ч. 7 Бетовена 19.15 Пісні, 21.10 Форт., РЕНН 21.30 22.00 23.00 „Доллі" оп. Фудрена, РИМ 17.15 18.00 Форт. рецітал, 21.00 22.00 Оперетка.

Субота, 21. січня 1939.

БЕРЛІН 11.35 15.45 Гутірка, 18.00 Концерт бажань, 20.10 21.00 Веселий вечір, БІЛГОРОД 20.00 21.00 Муз. розр. програма, БРЮСЕЛЯ ФР. 21.00 „Іродіяда" оп. Масенета, БУДАПЕШТ 17.25 Нар. пісні, 18.35 21.50 Орх., ВІДЕНЬ 9.30 Для дітей, 15.30 Пісні про сніг, 16.00 Концерт бажань, 19.00 Пісні, 20.10 21.00 Вечір танку, 22.30 Розр. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 10.30 Для дітей, 18.15 Камер. концерт, КЕЛЬН 16.00 Веселий концерт, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 18.00 Для дітей, ЛЯҐТІ 20.06 Ґріґові твори, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 20.30 Розр. музика, ПРАГА 21.10 Військ. орх., ПРАГА II. 19.40 Нар. пісні, РАДІО ПАРІ 18.00 19.00 Симф. концерт, 21.15 Пісні, 22.10 Кабарет, РИМ 17.15 20.30 Музика, 21.00 22.00 „Сальоме" оп. Р. Штравса.

БІРЖА.

Львів, 18 січня 1939

ГРОШІ.

Купно-продаж: Бельги бельг. 89·6 — Доляри америк. 5·28·50 — Дол. канад. 5·23·09 — Фльорени гол. 288·59 — Франки франц. 14·02 — Франки шв. 119·95 — Фунти анг. 24·82 — Гульдени данц. 100·25 Корони чеські 10·75 — Кор. дун. 110·80 Кор. норв. 124·68 — Кор. шв. 127·84 Ліри італ. 16·90 — Марки фінляндські 10·9[illegible] —

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, дня 18. січня 1939

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	2·85 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	2·90 зол.
молоко	17—18 сот.
1 кг. яєць	1·85—1·90 зол.

Тенденція на масло знижкова, на молоко слаба, на яйця вдержана.

Радіокутик.

ПЕРША ТЕЛЕВІЗІЙНА СТАЦІЯ ДЛЯ РИМУ.

Італійське радіове товариство ЕІАР почало будову першої телевізійної стації на горі Монт Маріо біля Риму. З великим задоволенням та радістю приняли мешканці Риму цю вістку, для яких мають відкрити публичний телевізійний театр. Ще в першій частині цього року почнуться телевізійні емісії, яких програма передбачує м. ін. цілі звукові фільми.

ТЕЛЕВІЗІЙНА ЦЕНЗУРА.

Деякі емісії німецької телевізії заосблені в остереження „Недозволено для дітей" або „Дозволено від 14 літ". Подібно як у ділянці фільмів, моральна цензура обовязує вже й німецьку телевізію.

ЗУСИЛЛЯ ЄРУСАЛИМСЬКОЇ РАДІОСТАЦІЇ.

Єрусалимська радіостація почала виклад лекцій гебрейської та арабської мови для новиків та для заавансованих слухачів. Єрусалимська радіостація намірює так облегшити жидів та арабів у Палестині. Всеж вона натрапила на поважні труднощі, тому що тільки невелика кількість мешканців Палестини знає більш як одну з трьох офіційних мов: англійську, арабську та гебрейську. Крім того дуже мало арабів взагалі хоче вчитися гебрейської мови.

Оповістка.

Жертви зложені в Адміністрації „Діла": на Ялинку **Рідній Школі** зол. 28.50 українці з Гдині.

Загальні Збори Т-ва „Українська Бесіда в Станиславові відбудуться 28. січня 1939 р. в год. 18·18 у власній домівці зі звичайним порядком нарад. **Виділ.** 19

Redaktorzy: d-r Iwan Kimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek [illegible]
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діла". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок [illegible]

Нові книжки й журнали.

РІДНА ШКОЛА. Ілюстрований часопис для всіх. Двотижневик Рік VIII. Ч. 21. З 1. листопада 1938. Львів. Зміст: У Двацятьліття. — Іван Герасимович: Відгомін наших днів у діточому світі. — Двацять літ тому. — Лев Ясінчук: Кружки Рідної Школи як стациції національного духа. — Боротьба з неграмотністю. — В обороні безоглядно покараних. — Надзвичайні Загальні Збори кооперативи „Рідна Школа" у Львові. — Д-р Білинкевич: Діточі інстинкти і як з ними обходитися. — З життя Р. Ш. — Різні вісти.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий театр.

Субота 21. І. год. 7.30 веч. „Кармен" оп.

Театр Рімнородностей.

Субота 21. І. год. 7.30 веч. „Фройда теорія снів".

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

БРОДИ:

21. І. Сузанна.

Потім театр загостить до Золочева.

Український Театр ім. І. Котляревського.

ВОЛИХІВ, саля Нім. Дому:

21. І. Пригода в Черчі.
22. І. Цариця Грузії.
23. І. Шаріка.
24. І. Кирка з Льолею.

КІНА.

АМПІР: „Залюблена пані".
АПОЛЬО: „Пропала у багрищі".
АТЛЯНТИК: „Бандит".
БАЛТИК: „Кайдани кохання", „Весела цирка".
ВАНДА: „Личко", „Як вам подобається".
ҐРАЖИНА: „Фльоріян" Родзевичівни.
ЕВРОПА: „Острах перед скандалом".
КАЗІНО: Норма Шірер як „Марія Антонета".
КОПЕРНИК: „Смотрик".
МАРУСЕНЬКА: „Невірне серце".
МЕТРО: „Буревій".
МІРАЖ: „Подвійне весілля", „Куртизана та вояк".
МУЗА: „Модельна", „Готель у Тиролю".
ПАКС: „Рожа" за осн. Жеромського.
ПАЛЯС: „Циганка".
РАЙ: „Танго Нотурно" з Полею Неґрі.
РІЯЛЬТО: „Чесна Зузанна".
РОКСІ: „Ескапада" з Марлиною Дітріх.
СВІТ: „Ти, що в Гострій світиш брамі", Роберт і Бертран".
СВЯТОВІД: „Малий Тарзан", „Алі Баба і 40 розбійників".
СТИЛЕВЕ: „Страхи" і ревія.
ТОН: „Тайна квітного льоналю", „Стежа на противі".
УТІХА: „Пострах Монголії".
ХИМЕРА: „Чар травневої ночі".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська)
„Японія: Токіо, Кіото, Йошівара".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 20. січня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: Улаштовуємо карнавалове принаття, ради, вістки, Легка музика з пл., 11.00 Для шкіл: Ст. Сташіц, авд. для старших дітей, 11.25 Концерт хору „Лайт Опера" з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00. Інформаційна Газетка в українській мові, **14.10 Українська музика з пл. (Хор ім. Лисенка, Іван Сайко, хор „Сурма")**, 14.30 „Дерев'яне серденько", новеля, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 На широкім світі, авд. для молоді, 15.20 Спортовий порадник, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорами, 16.55 Форт. твори, 17.00 Небезпека електричности, 17.10 Арії та пісні, сопран, форт., 17.35 Малознані багатства Ц. О. П-у, 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Гутірка про колядки, 18.00 Колядки у вик. муж. хору, 18.30 „Пан Тарабанкевич в Абісинії та на місяці" гумореска, 18.55 Розр. концерт: орх., спів, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Хор, 21.15 Симф. концерт, 22.30 Літературні рецепти, 22.45 Музика з пл., 22.55 Інформ. авдиція, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Субота, 21. січня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Розр. музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.25 Тарантелі, з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Орх., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр уяви для дітей: „Діти наша майстра", 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Літер. хроніка, 16.35 Віол. рецітал у супр. форт., 17.01 Авдиція, 17.05 Золоті часи краківської сцени, 17.20 Ларсонові твори у вик. камер. інстр. ансамблю, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Спортова гутірка, 18.15 Гутірка зі слухачами, 18.30 Гутірка, Що співав нарід. Про січневе повстання, 19.15 Нар. капеля, 19.55 Вальси, 20.40 Інформ. авдиція, 21.00 Танк. музика, спів, рефрени; у перерві в год. 21.50 Працьовитий день, скеч, 22.55 Інформаційна авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 20. січня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Соната на кларнет і форт. ф-моль Брамса, 17.30 Танки, пісні, 20.10 Китиця вальсів, БІЛГОРОД 20.00, 21.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 17.30 Цимбали, 18.00 Орх., 19.30 20.00 21.00 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 12.00 13.15 Орх., **15.30 Українська фортепіянова музика**, 15.45 Скандинавські пісні, 18.00 Дуті інструменти, 19.00 Репортаж, ДРОЙТВІЧ 20.00 Легка музика з Америки, ЛЯҐТІ 19.05 Симф. концерт, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 21.00 22.00 Симф. концерт, ПРАГА 16.15 Квартет, 18.20 Сальон. музика, РАДІО ПАРІ 18.05 Квартет ч. 7 Бетовена 19.15 Пісні, 21.10 Форт., РЕНН 21.30 22.00 23.00 „Доллі" оп. Фудреса, РИМ 17.15 18.00 Форт. рецітал, 21.00 22.00 Оперетка.

Субота, 21. січня 1939.

БЕРЛІН 11.35 15.45 Гутірка, 18.00 Концерт бажань, 20.10 21.00 Веселий вечір, БІЛГОРОД 20.00 21.00 Муз. розр. програма, БРЮСЕЛЯ ФР. 21.00 „Іродіяда" оп. Масенета, БУДАПЕШТ 17.25 Нар. пісні, 18.35 21.50 Орх., ВІДЕНЬ 9.30 Для дітей, 15.30 Пісні про сніг, 16.00 Концерт бажань, 19.00 Пісні, 20.10 21.00 Вечір танку, 22.30 Розр. концерт. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 10.30 Для дітей, 18.15 Камер. концерт, КЕЛЬН 18.00 Веселий концерт, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 18.00 Для дітей, ЛЯҐТІ 20.05 Ґріґові твори, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 20.30 Розр. музика, ПРАГА 21.10 Військ. орх., ПРАГА II. 19.40 Нар. пісні, РАДІО ПАРІ 18.00 19.00 Симф. концерт, 21.15 Пісні, 22.10 Кабарет, РИМ 17.15 20.30 Музика, 21.00 22.00 „Сальоме" оп. Р. Штравса.

БІРЖА.

Львів, 18 січня 1939

ГРОШІ.

Купно-продаж: Бельґи бельґ. 89·6 — Доляри америк. 5·28·50 — Дол. канад. 5·23·50 — Фльорени гол. 288·59 — Франки франц. 14·02 — Франки шв. 119·95 — Фунти анг. 24·82 — Гульдени дан. 100·25 Корони чеські 10·75 — Кор. дун. 110·80 Кор. норв. 124·65 — Кор. шв. 127·84 Ліри італ. 16·90 — Марки фінляндські 10·9½ —

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, дня 18. січня 1939

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	2·85 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак.	2·90 зол.
молоко	17—18 сот.
1 кг. яєць	1·85—1·90 зол.

Тенденція на масло знижкова, на молоко слаба, на яйця вдержана.

Радіокутик.

ПЕРША ТЕЛЕВІЗІЙНА СТАЦІЯ ДЛЯ РИМУ.

Італійське радіове товариство ЕІАР почало будову першої телевізійної стациї на горі Монт Маріо біля Риму. З великим задоволенням та радістю приняли мешканці Риму цю вістку, для яких мають відкрити публичний телевізійний театр. Ще в першій частині цього року почнуться телевізійні емісії, яких програма передбачує м. ін. цілі звукові фільми.

ТЕЛЕВІЗІЙНА ЦЕНЗУРА.

Деякі емісії німецької телевізії засоблені в остереження „Недозволено для дітей" або „Дозволено від 14 літ". Подібно як у ділянці фільми, моральна цензура обовязує вже й німецьку телевізію.

ЗУСИЛЛЯ ЄРУСАЛИМСЬКОЇ РАДІОСТАЦІЇ.

Єрусалимська радіостація почала низку лекцій гебрейської та арабської мови для вояків та для заавансованих слухачів. Єрусалимська радіостація намірює так зблизити жидів та арабів у Палестині. Всеж вона натрапляє на поважні труднощі, тому що тільки незначна кількість мешканців Палестини знає більш як одну з трьох офіційних мов: англійську, арабську та гебрейську. Крім того дуже мало арабів взагалі хоче вчитися гебрейської мови.

Оповістка.

Жертви зложені в Адміністрації „Діла": на Ялинку **Рідній Школі** зол. 28.50 українці з Гдині.

Загальні Збори Т-ва „Українська Бесіда в Станиславові відбудуться 28. січня 1939 р. в год. 18-ій у власній домівці зі звичайним порядком нарад **Виділ.** 19

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинах	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніальні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, виміни і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	...
Остання сторінка 1/2	...
Остання сторінка 1/4	...
Остання сторінка 1/8	...

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek ...
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок ...